

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE ŽUPANA
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
O RADU U RAZDOBLJU
OD 1. SRPNJA DO 31. PROSINCA
2010. GODINE**

Podnositelj

Župan Osječko-baranjske županije

Osijek, veljače 2011.

Temeljem članka 35.b Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 3/01., 60/01., 129/05., 109/07., 86/08. i 125/08.) i članka 55b. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06. i 16/09.), Župan Osječko-baranjske županije podnosi

IZVJEŠĆE O RADU u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2010. godine

I. PRISTUP

Sukladno Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi promijenjenim odnosima predstavničkog i izvršnog tijela, župan je u obvezi dva puta godišnje podnositi polugodišnja izvješća o svom radu predstavničkom tijelu.

Prvim Izvješćem Župana podnesenim nakon provedenih izbora u okviru novog sustava odnosa između predstavničkog i izvršnog tijela detaljnije je obrazložena geneza uspostavljanja novih odnosa i pravna utemeljenja, prikazan djelokrug rada utvrđen propisima, dana informacija o postupku primopredaje dužnosti, prikazana metodologija njegova rada koja uključuje i formiranje radnih tijela i bliže prikazani ostali elementi bitni za shvaćanje novog položaja i uloge izvršnih tijela kao upućujući i ujedno ograničavajući faktori mogućnosti ocjenjivanja njegova rada. Tim prvim Izvješćem je naglašeno da sljedeća izvješća neće morati odgovoriti i ovoj zadaći prvog Izvješća.

Pristupno valja ponoviti i naglasiti da i ovo treće po redu Izvješće slijedi metodologiju izlaganja primijenjenu u oblikovanju prethodnih Izvješća i to iz dva razloga. Prvo, Izvješće je oblikovano na identičan način radi omogućavanja uspoređivanja s prethodnim razdobljem opisanim u prethodnim Izvješćima. Drugo, prema shvaćanju izloženom u prvom Izvješću, nije riječ o izvješću o djelovanju samo Župana, kao osobe, kao izabranog dužnosnika već o izvješću o funkcioniranju izvršne vlasti koju čine župan (kao pravni institut) sa svojim zamjenicima, radnim tijelima koje je u ostvarivanju svojih nadležnosti formirao te upravnih tijela kao polugama kojima se izvršna vlast koristi u provođenju utvrđene politike. I ovo Izvješće je koncipirano sukladno ovom shvaćanju. Iz ovog razloga Izvješće je pisano u trećem, a ne prvom licu jednine.

Nastavno, valja upozoriti da ono nema funkciju, niti može zamijeniti izvješća o stanju u pojedinim područjima i djelatnostima na području županije. Tome su namijenjena posebna izvješća čiju pripremu i podnošenje župan osigurava u rokovima utvrđenim Planom rada Skupštine odnosno ovisno o potrebama koje se tijekom promatranog razdoblja ukažu. U konačnici, neovisno o ovoj obvezi podnošenja cjelovitog polugodišnjeg izvješća, o djelovanju izvršnog i upravnih tijela Skupština je tijekom izvještajnog razdoblja izvješćivana informacijama o stanju u određenom području djelovanja, neposrednom komunikacijom sa županom u okviru "aktualnog sata" sjednica Skupštine te sustava informiranja Županije koju čine "Županijska kronika" i web stranice Županije.

Ovim su dokumentom kao zbirnim izvješćem obuhvaćeni relevantni podaci odnosno informacije pripremljene u nadležnim upravnim tijelima Osječko-baranjske županije, koji proizlaze iz djelokruga poslova izvršnog tijela Županije. U odnosu na njegov sadržaj i metodologiju oblikovanja nužno je imati u vidu činjenicu da određeno polugodišnje razdoblje nije moguće promatrati izvan konteksta tjeka vremena kojeg je dio, budući da prikaz aktivnosti u izvještajnom razdoblju bez uvodnih napomena koje prethode određenoj aktivnosti i naznaka onoga što slijedi, ne omogućava spoznaju o smislu i kvaliteti poduzetih radnji.

II. METODOLOGIJA RADA ŽUPANA

1. Priprema i donošenje odluka

Zadržavajući već ustaljenu metodologiju pripreme i odlučivanja kojom se osigurava stručna priprema materijala, prethodno razmatranje od strane brojnih stručnih radnih tijela, prethodno konzultiranje sa predstavnicima stručnih i upravnih institucija izvan županijskog sustava te odlučivanje na sastancima, najčešće sa županovim zamjenicima i kolegijem pročelnika upravnih tijela uz nazočnost i obrazloženje predlagatelja akata, u formi koja jamči stručnu utemeljenost i zakonitost donesenih odluka te dokumentiranost cjelokupnog postupka, Župan je sazivao i održavao sastanke radi razmatranja materijala i pripremljenih prijedloga su prema ukazanoj potrebi. Župan je počevši s 1. srpnja do 31. prosinca 2010. godine održao ukupno 39 sastanaka s pročelnicima, predlagateljima i drugim izvjestiteljima, radi razmatranja pripremljenih nacрта odnosno prijedloga akata i različitih drugih materijala: informacija, izvješća i sl. Na tim je sastancima razmotrio ukupno 387 točaka dnevnog reda te donio 572 akta (10 pravilnika, 404 rješenja, 153 zaključka, 4 plana i 1 izvješće (o radu župana u prvom polugodištu 2010.)

Od 572 akta koje je Župan donio u drugom polugodištu 2010. godine 85 akta se odnosi na prijedloge Skupštini. Međutim, najveći dio su akti iz nadležnosti župana kao izvršnog tijela Županije ukupno 487 akata, od kojih je najviše odobrenja financijskih sredstava, pomoći i drugih financijskih akata (257) i to: najvećim dijelom (80) rješenja o odobrenju sredstava udrugama (branitelja, žrtava rata, oboljelih, ratnih i civilnih invalida, sportskim, poljoprivrednim, umirovljenika, iz područja kulture, djece i mladih, manjinskim udrugama i zavičajnim društvima, iz područja zaštite prirode i dr.), te vjerskim zajednicama (51), zatim slijede socijalne pomoći (zajednička i pojedinačna rješenja) i dodjele sredstava drugim fizičkim osobama (19), kao i zajednička i pojedinačna rješenja o odobrenju sredstava jedinicama lokalne samouprave za kapitalna ulaganja u zone malog gospodarstva, za izgradnju vodoopskrbnog sustava, društvenih domova, kuća oproštaja i dr. (17), potom odobrenja financijskih sredstava pravnim osobama čiji je su/osnivač odnosno su/vlasnik Županija za realizaciju različitih projekata (15), te lovačkim društvima (14), sudionicima manifestacija (9), osječkom Sveučilištu i njegovim sastavnicama (8), obiteljskim gospodarstvima i obrtima (5), KBC-u Osijek (3), DVD-ima (2), drugim pravnim subjektima (13), kao i financiranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina (5), razmatranje izvješća o stanju otplate dionica u trgovačkim društvima (4), te različiti drugi financijski akti (12).

Nadalje, akti iz nadležnosti župana se prema brojnosti mogu razvrstati na akte koji se odnose na koncesije, kojih je doneseno ukupno 101, i to 97 akata vezano za koncesije u zdravstvu (za zdravstvenu njegu u kući na području 37 jedinica lokalne samouprave, za obiteljsku medicinu na području 25 jedinica lokalne samouprave, za dentalnu medicinu na području 20 jedinica lokalne samouprave, za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i predškolske djece na području 5 jedinica lokalne samouprave, za zdravstvenu zaštitu žena na području 5 jedinica lokalne samouprave, za laboratorijsku dijagnostiku na području 4 jedinice lokalne samouprave), te 4 akta koja se odnose na koncesije za izgradnju odnosno povezivanje na postojeći distribucijski sustav i distribuciju plina.

Slijede akti koji se odnose na javnu nabavu (33) i to izmjene i dopune Plana nabave (3), rješenja o početku postupka javne nabave (9), odabir ponude (18) te poništenje odnosno stavljanje izvan snage (3) rješenja o početku postupka javne nabave. Nadalje, župan je donio posebne zaključke o prihvaćanju 27 sporazuma i ugovora, koji se odnose na izmjeru i katastar nekretnina, navodnjavanje, poljoprivredu, kontrolu komaraca i zaštitu prirode, služnosti na melioracijskim kanalima te korištenje poslovnog prostora i dr. U svezi sa stipendiranjem učenika i studenata te pokretanje projekta "Studentskih kredita" doneseno je 17 akata. Župan je u izvještajnom razdoblju donio i 15 akata radi osnivanja određenih tijela odnosno razrješenja i imenovanja članova određenih tijela. Osim toga, Župan je donio 10 pravilnika kojima je uređeno unutarnje ustrojstvo upravnih tijela i unutarnje revizije. Župan je donio i 7 akata o davanju suglasnosti ustanovama čiji je su/osnivač Županija na stjecanje, otuđenje i opterećenje nekretnina te davanje u zakup poslovnog prostora. U svezi s prijavama projekata također je doneseno 6 akata, koji se odnose na Projekt "De-mine" - Razminiranje granice s

Republikom Mađarskom, Projekt "EU Minds" Udruge PRONI Centra za socijalno podučavanje, Projekt "GREEN", Projekt "Jačanje prekograničnih regionalnih kapaciteta u proizvodnji povrća", Projekt "Suradnja granične policije podunavskog područja u hrvatsko-mađarskom graničnom pojasu" i Projekt "Wine tour". Župan je odlučio o sudjelovanju Županije s 2 projekta na natječajima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i jednim projektnim prijedlogom na natječaju za europske nagrade za poduzetništvo. Župan je donio 2 akta o proglašenju elementarne nepogode u izvještajnom razdoblju i 11 različitih drugih akata.

Slijedom donesenih zaključaka o prihvaćanju prijedloga sporazuma i ugovora samo u bazi podataka "Sporazumi i ugovori" (u kojoj se ne evidentiraju svi potpisani ugovori) evidentirano je potpisivanje ukupno 103 sporazuma i 17 ugovora u drugom polugodištu 2010. godine, od kojih je najveći broj sporazuma s jedinicama lokalne samouprave, a zatim slijede sporazumi i ugovori s HEP-PLIN-om d.o.o. Osijek, HEP-Opskrba d.o.o. Zagreb, Poljoprivrednim fakultetom, Zavodom za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije, svinjogojskim udrugama, Državnom geodetskom upravom, Hrvatskim vodama, Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Hrvatskim centrom za poljoprivredu, hranu i selo Zagreb, Pravnim fakultetom iz Osijeka, Građevinskim fakultetom iz Osijeka, Poljoprivrednim institutom, Agencijom za obnovu osječke Tvrde, Hrvatskom gorskom službom spašavanja, Geometrom d.o.o. Osijek, Cestingom d.o.o. Osijek, Upravom za ceste Osječko-baranjske županije, JU Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije, Plinacrom d.o.o. Zagreb, Institutom za međunarodne odnose, Panturistom d.d. Osijek, OŠ Jagodnjak.

2. Djelovanje radnih tijela

Radi praćenja stanja, praćenja izvršavanja propisa i ostvarivanja utvrđene politike, proučavanja i razmatranja određenih pitanja, pripreme, razmatranja i podnošenja prijedloga akata i drugih prijedloga, usklađivanja djelovanja pojedinih tijela Osječko-baranjske županije te obavljanja drugih poslova iz djelokruga rada i nadležnosti župana, Župan je osnovao 15 stalnih radnih tijela. Ova tijela osnovao je kao dopunski mehanizam u zadovoljavanju dva temeljna zahtjeva koji se javljaju u procesu odlučivanja (shvaćenom u najširem smislu te riječi). To su osiguranje zastupljenosti svih interesa prisutnih u konkretnom slučaju i primjerene zastupljenosti struke i znanosti u sagledavanju, oblikovanju i usmjeravanju određenih procesa, odnosno pojedinih rješenja. U ova tijela je imenovao članove iz reda vrsnih poznavatelja problematike obuhvaćene djelokrugom pojedinog tijela - znanstvenika, stručnjaka, predstavnika određenih stručnih odnosno interesnih institucija i dužnosnika.

Ova tijela su u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2010. godine održala ukupno 48 sjednica radi razmatranja akata i prijedloga iz nadležnosti župana, odnosno predlaganja akata i materijala za razmatranje od strane Županijske skupštine, i to: Komisija za upravu i pravna pitanja 10 sjednica, Komisija za financije 9 sjednica, Savjet za zdravstvo 6 sjednica, Savjet za prosvjetu, Savjet za poljoprivredu i gospodarski razvoj, Savjet za prostorno uređenje i zaštitu okoliša i Savjet za socijalnu skrb po 4 sjednice, Savjet za europske integracije, međuregionalnu i međunarodnu suradnju i Savjet za informacijski sustav po 2 sjednice, Savjet za nacionalne manjine, Savjet za razvoj kontinentalnog turizma i Komisija za odnose s vjerskim zajednicama po 1 sjednicu.

3. Djelovanje upravnih tijela

Uprava je profesionalna organizacija u kojoj se obavljaju upravni i stručni poslovi u okviru sustava upravljanja odgovarajuće razine teritorijalnog ustrojstva. Djelatnost upravnih tijela je, stoga, značajna osnovica uspješnog funkcioniranja predstavničkih i izvršnih tijela koji oblikuju sustav upravljanja. Ona je namijenjena pripremi stručnih podloga za utvrđivanje prijedloga i donošenje političkih odluka, ali i temeljna poluga izvršavanja utvrđene politike. Kako je već napomenuto, župan usmjerava djelovanje upravnih tijela u obavljanju poslova iz njihovog samoupravnog djelokruga te nadzire njihov rad.

Ustrojstvo upravnih tijela Osječko-baranjske županije razvijalo se sukladno promjenama u njezinoj nadležnosti odnosno potrebama prakse. Te promjene ovisile su poglavito o razvitku koncepta sustava javne uprave u Republici Hrvatskoj.

Nastavljajući razvijati županijsku upravu prema načelima dobrog upravljanja (good governance), ulagani su naponi u pospješivanje djelotvornosti, kvalitete, transparentnosti i odgovornosti. S tim ciljem, nastavno na obavljenу analizu ustrojstva i djelovanja županijskih upravnih tijela, oblikovan je prijedlog nove Odluke o upravnim tijelima Županije koju je Skupština prihvatila na svom zasjedanju 30. ožujka. Ovom Odlukom dograđena je makro-organizacija upravnog ustrojstva Županije koju sa da čini ukupno 9 upravnih tijela (Tajništvo Županije, Agencija za razvoj, Upravni odjel za javne financije, Upravni odjel za poljoprivredu i gospodarstvo, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu, Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb, Upravni odjel za upravne i pravne poslove, Služba za zajedničke poslove) usmjerena razvojnim potrebama. Odluku Skupštine slijedilo je propitivanje unutarnjeg ustrojstva upravnih tijela radi njegovog prilagođavanja potrebama razvoja. U tom smislu pripremljene su stručne podloge za definiranje novog unutarnjeg ustrojstva upravnih tijela te uređivanje sustava plaća sukladno novim propisima. U izvještajnom razdoblju župan je donio nove opće akte kojima je u cijelosti dovršeno oblikovanja upravnog ustrojstva Županije (pravilnike o unutarnjem redu svih upravnih tijela, Pravilnik o radu u upravnim tijelima) te Skupštini predložio utvrđivanje koeficijenata za obračun plaća službenika i namještenika. Institucijskom osposobljavanju služi i dogradnja metodologije rada upravnih tijela, osobito izražena u postupku pripreme dokumentacije potrebne za stjecanje licence međunarodnog ISO standarda (Sustava upravljanja kvalitetom) koji je pri završetku. U tom sklopu opisano je i uređeno 60-tak postupaka vezanih uz ostvarivanje funkcija županijskog sustava upravljanja.

Upravna tijela svoje poslove obavljaju u sjedištu Županije, a Upravni odjel za prostorno uređenje i zaštitu okoliša i u Belom Manastiru, Donjem Miholjcu, Đakovu, Našicama i Valpovu.

Na dan 31. prosinca 2010. godine u upravnim tijelima Osječko-baranjske županije radilo je 168 službenika i namještenika na neodređeno vrijeme (85 zaposlenika s visokom stručnom spremom - magistra struke ili stručnih specijalista, od kojih jedan doktor znanosti te 7 magistara znanosti odnosno sveučilišnih specijalista, 17 sa višom spremom - sveučilišnih ili stručnih prvostupnika struke, 61 sa srednjom, a 5 sa nižom stručnom spremom), što predstavlja četiri zaposlenika manje nego krajem prethodnog izvještajnog razdoblja, budući da je služba (na neodređeno vrijeme) prestala za četiri službenika. Pored toga zaposlena su tri službenika/namještenika na određeno vrijeme i 15 vještbenika.

Način rada upravnih tijela i njegove rezultate Županijska skupština je mogla pratiti kroz niz materijala - informacija i izvješća, prijedloga planskih dokumenata i akta koji su za njene potrebe pripremila ova tijela s ciljem osiguranja kvalitetne osnovice pravodobnog i zakonitog djelovanja predstavničkog tijela i sustava županijske samouprave u cjelini.

Upravna tijela Županije pretežito obavljaju poslove u nepravnom postupku. No, djelatnost Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša najvećim dijelom je okrenuta građanima. Kako je prilikom ustrojavanja ovog Upravnog odjela (započeo s radom 1. siječnja 2008. godine kao novo upravno tijelo Županije) zatečeno izrazito loše stanje glede uredenosti i opremljenosti poslovnih prostora, Župan kontinuirano, u skladu s financijskim mogućnostima osigurava uvjete za što efikasnije izvršavanje poslova iz upravnog djelokruga ovog upravnog tijela. Rezultat je postupno povećanje djelotvornosti ovoga tijela, što je vidljivo iz sljedeće tablice:

**Rješavanje upravnih stvari I. stupnja
u razdoblju od 01.07.-31.12.2010.**

Upravno područje	Preneseno iz prethodnog razdoblja	Zaprimljeno	Ukupno u rješavanju	Riješeno	Neriješeno
Prostorno uređenje lokacijske dozvole (izmjene/dopune i produženja) i rješenja o utvrđivanju građevne čestice	127	168	295	235	60
Graditeljstvo rješenja o uvjetima građenja, rješenja o izvedenom stanju i uporabne dozvole (rješenja o promjeni investitora i rješenja o produženju građ. dozvola, rješenja za građenje)	224	305	529	403	126
Zaštita okoliša dozvole za gospodarenje otpadom, rješenja o dopuštenju za radnje i zahvate u zaštićenim dijelovima prirode, rješenja kojim se određuje provedba postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu i rješenja o potrebi provedbe procjene utjecaja zahvata na okoliš	11	19	30	21	9
S V E U K U P N O	362	492	854	659	195

Istodobno, Upravni odjel za upravne i pravne poslove rješava u **II. stupnju** po žalbama protiv pojedinačnih akata (rješenja o komunalnom doprinosu, komunalnoj naknadi, komunalnom redu, utvrđivanju spomeničke rente, radnom vremenu trgovina i ugostiteljskih objekata, pravima iz socijalne skrbi, porezu na kuće za odmor, porezu na tvrtku ili naziv i dr.), što ih donose upravna tijela općina i gradova s područja Županije temeljem općih akata svojih predstavničkih tijela. U razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2010. godine, zaprimljeno je novih 36 predmeta drugostupanjskog upravnog postupka (do 1. srpnja je zaprimljeno 66 predmeta), riješeno je 45 (do 1. srpnja riješena 52 predmeta), dok je u postupku rješavanja ostalo još 9 predmeta. U tom sklopu valja ukazati da se radi o se drugostupanjskom postupku koji zahtijeva dužu i kvalitetniju stručnu obradu zbog niza zakona i podzakonskih propisa koji su u primjeni, zbog toga što svaka jedinica lokalne samouprave donosi svoje opće akte, koje je potrebno proučiti, kao i zbog činjenice da veliki dio jedinica lokalne samouprave nema odgovarajuće stručne službe osposobljene za rješavanje u upravnom postupku, pa se, upravo iz tih razloga, pojavljuju pravni problemi koji nisu uobičajeni u upravnom postupku.

4. Izvršavanje obveza prema Županijskoj skupštini

Odnose između župana i Županijske skupštine u bitnome obilježava pravo župana da predlaže akte odnosno njegova obveza da osigurava pripremu prijedloga kada je to od njega zatraženo te osigurava izvršavanje politike i drugih obveza koje utvrđuje Skupština svojim aktima.

Svoje ovlasti predlaganja općih i drugih akata Županijskoj skupštini, koje proizlaze iz zakonskih propisa, Statuta Županije i drugih općih akata Županije, Župan je tijekom izvještajnog razdoblja (od ukupno 572 akta donesena u tom razdoblju) realizirao donošenjem ukupno 85 akata, od kojih je donošenje 52 akta bilo predviđeno Planom rada Skupštine za 2010. godinu, a donošenje 33 akta nije bilo planirano. Predložene akte Skupština je prihvatila u drugom polugodištu 2010. godine, na 4 sjednice

održane u tom razdoblju (u srpnju, rujnu, studenom i prosincu), ne računajući pri tome akte predložene Skupštini u prvom polugodištu 2010. godine, koje je Skupština prihvatila u drugom polugodištu.

Najveći broj akata koje je Župan u izvještajnom razdoblju predložio Županijskoj skupštini odnosi se na predlaganje planskih dokumenata (poticanje poduzetništva, odnosno programa javnih potreba, financiranje decentraliziranih funkcija, te proračun i izvršavanje proračuna, kao i izmjene i dopune tih akata (30), zatim informacije o stanju i problematici iz različitih područja: gospodarstva, zaštite prirode i zaštite i spašavanja (15), financijska izvješća (14), ostvarivanje osnivačkih prava Županije (10), predlaganje Skupštini općih akata iz područja financija, gospodarstva i civilne zaštite (6), te različitih drugih akata iz područja gospodarstva, zaštite i spašavanja, kao i studentskih kredita te razrješenja i imenovanja (10).

Plan rada Skupštine za 2010. godinu najvećim dijelom je realiziran. Od ukupno 123 teme odnosno 146 akata predviđenih Planom rada Skupštine za 2010. godinu, za 113 tema ili 127 akata planiran je rok izvršenja, a realizacija 10 tema predviđena je prema potrebi. Za drugo polugodište 2010. godine bilo je planirano 62 teme odnosno donošenje 63 akta, od kojih do sada nije doneseno 10 akata (od kojih je za predlaganje 9 akata nadležan župan). Budući da su Županijska razvojna strategija i prijedlog mreže školskih ustanova doneseni na sjednici Županijske skupštine održanoj u siječnju 2011. godine, ove teme nisu uračunate u nerealizirani dio Plana. Ako se nerealiziranom dijelu Plana iz drugoga polugodišta 2010. godine doda i 7 akata za predlaganje kojih je nadležan župan i 6 akata drugih predlagatelja, donošenje kojih je bilo planirano u prvom polugodištu 2010. godine, nerealizirani dio Plana je još uvijek zanemariv, ako se uzme u obzir 33 akata predložena Skupštini u drugom polugodištu i znatno veći broj akata predloženih u prvome polugodištu, koji nisu bili predviđeni Planom rada Skupštine za 2010. godinu. Preostali malobrojni akti koji nisu doneseni odnosno teme koje nisu realizirane, bit će realizirane tijekom 2011. godine.

Ako se uzmu u obzir teme odnosno akti predloženi Skupštini na razmatranje odnosno donošenje koji nisu bili predviđeni Planom, može se konstatirati, kako je odnos izvršnog i predstavničkog tijela u tom dijelu dosegao očekivanu razinu.

U provođenju utvrđene politike Skupštine Župan je donio niz akata, čiji se sadržaj prikazuje u okviru poglavlja o provođenju politike po djelatnostima.

5. Odnosi s drugim jedinicama i tijelima

Odnose s tijelima jedinica lokalne samouprave, državnim tijelima i predstavnicima domaćih i međunarodnih organizacija karakterizira ovlast župana na predstavljanje i zastupanje Županije, s jedne, te potreba provedbe utvrđene politike Županije, s druge strane. I jedna i druga komponenta zahtijevale su dobru organizaciju i ulaganje napora u aktivnosti od neposrednog utjecaja na promicanje ugleda župana i Županije. Od 1. srpnja 2010. do 31. prosinca 2010. Župan je održao niz sastanaka, susreta, posjetio mnoge institucije te nazočio brojnim manifestacijama koje su se održavale u Osječko-baranjskoj županiji i izvan nje. U izvještajnom razdoblju održane su 143 protokolarnе aktivnosti. Župan je sa suradnicima obilazio područja općina i gradove, obilazio gradilišta, posjećivao gospodarske subjekte, poduzetnike, manifestacije od turističkih, preko tradicijskih, gastronomskih do kulturoloških. U posjet su dolazili veleposlanici, gospodarstvenici, učenici, studenti, novinari i mnogi drugi.

U sklopu nastojanja za što potpunijim ostvarivanjem proklamirane politike ravnomjernog razvoja cijele Županije, Župan je uspostavio i održavao intenzivne kontakte s jedinicama lokalne samouprave. U razdoblju od 6 mjeseci Župan je sa suradnicima obišao područja 12 općina i gradova, tijekom radnih posjeta, obilazeći škole, izgradnju ili rekonstrukciju cesta te u raznim prigodama poput svečanosti kojima se obilježava dan općine ili grada, kao i značajnih kulturnih i drugih manifestacija. Posjetima su obuhvaćena područja općina i gradova Bizovac, Feričanci, Popovac, Donja Motičina, Erdut, Magadenovac, Darda, Osijek, Našice, Valpovo, Đakovo i Beli Manastir. Uz brojne druge

sastanke, župan je održao i radni sastanak s gradonačelnikom Grada Osijeka i njegovim suradnicima na kojem se raspravljalo o brojnim zajedničkim projektima Županije i Grada Osijeka (programu kontrole komaraca na području Županije, poduzetničkim zonama i linijama kreditiranja malog i srednjeg gospodarstva, natječajima za pretpristupne fondove, stanju s državnim poljoprivrednim zemljištem, projektima u poljoprivredi, prostornom uređenju) te o mnogim drugim temama.

Bio je nazočan brojnim manifestacijama i događanjima poput Đakovačkih vezova, sajmu Eko etno Hrvatska održanom u Zadru, sajmovima održanim u Osijeku, kao i Sajmu starih običaja i zanata održanom u Aljmašu, otvorio je gastronomsko-folklornu manifestaciju Jesen u Baranji, 2. Dane vina i turizma koji su se 2010. održali na prostoru Općine Erdut, nazočio je značajnim obljetnicama te mnogim drugim manifestacijama.

Početak listopada u Bruxellesu je održana manifestacija "Open Days 2010" i Dunavska konferencija na kojoj je sudjelovalo i izašlanstvo Osječko-baranjske županije.

Odnosima s državnim vlastima Županija je u ovom razdoblju poklanjala iznimnu pozornost. Vrlo intenzivna je bila i komunikacija s državnim tijelima, ministarstvima, agencijama, vladinim uredima, javnim poduzećima u ukazivanju na različite probleme u Osječko-baranjskoj županiji i njihovom rješavanju. Komunikacija je ostvarena s mnogim ministarstvima zbog suradnje u projektima od zajedničkog interesa, posebice s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva s kojim su potpisani ugovori o sufinanciranju projektne dokumentacije za sustav navodnjavanja Karašica, održani su sastanci s predstavnicima Ministarstva pravosuđa koji su prezentirali svoje aktivnosti na području naše Županije, Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija u sklopu prezentacije Dunavske strategije, Uredom za suzbijanje zloporabe droga, Hrvatskim centrom za razminiranje i njihovim novim ravnateljem, kao i drugim institucijama i ministarstvima.

Svjestan značenja **međunarodnih odnosa** za položaj Hrvatske, ali i regije i Županije u njezinom sklopu, Župan je punu pozornost poklanjao kontaktima s predstavnicima stranih zemalja i međunarodnih organizacija, u razmatranom razdoblju susreo sa novim veleposlanikom Republike Mađarske u Republici Hrvatskoj g. Gabor Ivanom gdje su razmatrana pitanja prekogranične suradnje sa susjednim mađarskim županijama. U radnom posjetu Osijeku i Osječko-baranjskoj županiji je boravio šef delegacije Europske unije u Hrvatskoj, veleposlanik Paul Vandoren sa suradnicima. Na sastanku sa županom izrazio je poseban interes za aktivnosti lokalne i regionalne samouprave po pitanju ulaska Hrvatske u Europsku uniju, a razgovaralo se i o mogućnostima privlačenja europskih investitora u Slavoniju i Baranju. Paul Vandoren posebno je istakao problem korupcije kao jednu od najvažnijih zapreka ka snažnijem priljevu ulaganjima stranih investitora ne samo u Slavoniju i Baranju nego i u cijelu Hrvatsku. Na sastanku su predočeni i rezultati rada RRA Slavonije i Baranje kroz rad na projektima te je istaknuto da je ova Agencija vodeća u Hrvatskoj.

U ovom razdoblju župan je nastavio politiku socijalnog dijaloga putem **Gospodarsko-socijalnog vijeća** Osječko-baranjske županije, kao tripartitnog tijela osnovanog radi uspostave i razvitka trostranog dijaloga, a s ciljem zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih prava, odnosno interesa radnika i poslodavaca, te vođenja usklađene gospodarske, socijalne, porezne i razvojne politike na području Županije i drugih pitanja od zajedničkog interesa socijalnih partnera. Od 1. srpnja do 31. prosinca 2010. godine, Vijeće je održalo dvije sjednice. Uz aktivno sudjelovanje predstavnika Osječko-baranjske županije, Vijeće je raspravljalo o: stanju nezaposlenosti na području Osječko-baranjske županije i poduzetim mjerama na području zapošljavanja, položaju žena na tržištu rada i provođenju mjera za njihovo zapošljavanje, stanju u gospodarstvu i mjerama poduzetim u cilju oživljavanja gospodarstva na području Županije, izradi županijske razvojne strategije, programu poticanja poduzetništva u Osječko-baranjskoj županiji za 2010. godinu, prijedlogu Proračuna za 2011. godinu, stanju u IPK Tvornici ulja d.o.o. Čepin, i drugim temama iz svoje nadležnosti. Vijeće je kroz zaključke, podržalo proračun za 2011. godinu, izradu županijske razvojne strategije, projekte Županije koji imaju za cilj oživljavanje gospodarstva i unaprjeđenje i razvoj poljoprivredne proizvodnje, obrtništva, malog i srednjeg

poduzetništva, te podržalo programe u području zapošljavanja. Svi zaključci Vijeća dostavljeni su Uredu za socijalo partnerstvo, kojem je predloženo da sa zaključcima upozna nadležna ministarstva i Vladu.

I pored brojnih obveza, Župan vrlo često i velikom broju primao različite stranke, ljude koji su dolazili s različitim problemima, često i s onim koji nisu u nadležnosti Županije. Primio je predstavnike gotovo svih institucija koje djeluju na području Županije, a obišao je i mnoge gospodarske subjekte. Tijekom šestomjesečnog razdoblja župan je primio i više stotina **građana** koji su mu se obraćali s mnogobrojnim i različitim zamolbama, što znači da je unatoč zgusnutom rasporedu svojih dnevnih obveza uvijek nalazio prostora i vremena za svakodnevne probleme sugrađana i stanovnika Osječko-baranjske županije.

U cilju osiguravanja **javnosti rada** župana te dostupnosti podataka o aktima koje donosi, Župan je održao niz javnih sastanaka, na kojima su razmatrani važniji materijali i prijedlozi akata, na način odgovarajući postupku koji je ranije provodilo Županijsko poglavarstvo. Time je nastavljena praksa službenog praćenja rada i odlučivanja izvršnog tijela Županije, što je medijski trenutno učinjeno dostupnim javnosti, a uz to redovito ažurirano na web stranicama Osječko-baranjske županije. Županija

III. DJELOVANJE ŽUPANA PREMA DJELATNOSTIMA

Djelovanje županijskih tijela, pa tako i župana, ograničeno je djelokrugom rada i nadležnostima županije utvrđenih Ustavom i zakonima. Ustavom je utvrđena nadležnost jedinica područne (regionalne) samouprave tako da one obavljaju poslove od područnog (regionalnog) značenja, a osobito poslove koji se odnose na školstvo, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu te planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, što je ponovio i Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi 2001. godine. Resornim zakonima su, međutim, djelokrug rada i nadležnosti uređeni na način da su ovi poslovi, u pravilu, podijeljeni između države, županije i jedinica lokalne samouprave. U tim okvirima županija je značajno ograničena u postupanju. Ona, jednostavno, nema na raspolaganju ovlasti, mehanizme i sredstva kojima bi značajnije utjecala na stanje u pojedinom području.

Ove napomene ukazuju na okvir postupanja i župana u odnosu na područja naznačena Ustavom. No, izvan tih okvira Župan se nije odricao prava inicijative i pokušaja da dogovaranjem i uvjeravanjem nadležnih tijela, političkim lobiranjem ili pritiskom upozori na stanje u određenim područjima odnosno predloži načine rješavanja određenih problema. Podrobniji podaci o ovom postupanju dani su u prikazu postupanja po područjima djelatnosti.

1. Aktivnosti definiranja razvojne politike Županije

Funkcioniranje i razvoj jedne društvene zajednice nije moguće ostvariti stihijskim djelovanjem spontano reagirajući na probleme koji se u tom razvoju pojavljuju. Upravo stanje u kojem se nalazi Republika Hrvatska, ali i druge države svijeta ukazuju na značenje suprotstavljanja tim problemima osmišljavanjem razvojne politike koja uključuje visoka stručna znanja o korištenju raspoloživih prirodnih, ljudskih i materijalnih resursa. Iz ovih razloga, uz poticaj metodologije odobravanja sredstava iz domaćih i međunarodnih fondova, pristupilo se sagledavanju razvojnih potencijala i pretakanju tih spoznaja u nacрте planskih dokumenata te oblikovanje projekata kojima se ta strategijska opredjeljenja realiziraju.

Temeljni prostorni okvir razvojne politike utvrđuju prostorni planovi. Nakon što je u lipnju Skupština donošenjem izmjena i dopuna **Prostornog plana Županije** privela kraju dugotrajni postupak donošenja ovog značajnog dokumenta kojim se osiguravaju prostorne pretpostavke (ali i ograničenja) ostvarivanja razvojnih projekata, sukladno Zakonu, Župan, odnosno od njega ovlašteno

upravno tijelo nakon sagledavanja usklađenosti prostornih planova nižeg reda sa županijskim, davalo je suglasnosti jedinicama lokalne samouprave. U izvještajnom razdoblju izdane su 5 suglasnosti na izmjene i dopune prostornih planova uređenja. U postupku izrade u ovome trenutku je još 12 izmjena i dopuna prostornih planova uređenja općina odnosno gradova u čijoj proceduri sudjeluje i resorni Upravni odjel i na koje će se, prije njihova donošenja, zatražiti navedene suglasnosti. Jedinice lokalne samouprave donose i druge dokumente prostornog uređenja kao što su urbanistički planovi uređenja i detaljni planovi uređenja, koji se donose za uže prostorne cjeline, odnosno za naselja ili dijelove naselja. Kako spomenuti planovi užega područja moraju, sukladno Zakonu, biti usklađeni s planom šireg područja, jer ga u pravilu detaljnije razrađuju, resorni Upravni odjel prati i sudjeluje i u postupku njihove izrade. U izvještajnom razdoblju u postupku se nalazi još 20 navedenih prostornih planova.

Strategija razvoja Županije iz 2005. godine i Regionalni operativni program iz 2006. godine, okviri su dosadašnjih aktivnosti oblikovanja razvojnih projekata. Budući da je važenje ROP-a ograničeno do 2010. godine, a u svijetlu dokumenata regionalnog razvoja Republike Hrvatske (Zakona o regionalnom razvoju koji je donesen krajem 2009. godine i Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske koja je donesena 4. lipnja 2010. godine), započete aktivnosti analize ostvarivanja i ažuriranja ROP-a prerasle su u pripreme za izradu **Županijske razvojne strategije** sukladno spomenutim dokumentima. Naime Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske čini temelj za donošenje strategija regionalnog razvoja županija, te od datuma njezinog donošenja (Strategija nije objavljena!) počinje teći rok od šest mjeseci u kojemu su ih županije obvezne donijeti.

Izrada Strategije je započela tijekom kolovoza prikupljanjem postojećih strateških dokumenata i drugih relevantnih izvora informacija i obilaskom svih jedinica lokalne samouprave. Gradonačelnici i načelnici općina zajedno sa svojim suradnicima pružili su prilikom intervjua iscrpne informacije o razvojnim potencijalima, ograničenjima i projektima u provedbi i pripremi, što je zabilježeno zapisnicima i dokumentirano listom projekata po jedinicama lokalne samouprave. Nakon toga su tijekom studenoga i prosinca održani sastanci s predstavnicima sektorskih grupa (gospodarstvo - posebno poljoprivreda i turizam, infrastruktura i okoliš, socijalna i zdravstvena skrb, obrazovanje i znanost, kultura), na koje je pozvan širok krug sudionika radi što kvalitetnije izrade SWOT analiza po sektorima i prikupljanja informacija za temeljnu analizu. U ovom postupku županijsko Partnersko vijeće formirano za potrebe ROP-a preraslo je u Županijsko partnersko vijeće čiji članovi su sudjelovali i pripremi i razmatranju tekstova pripremljenih za Županijsku razvojnu strategiju. Na ovaj način dovršena je priprema nacrtu Strategije, pribavljena su sva potrebna mišljenja i suglasnosti te je ovaj značajan dokument predložen Skupštini na razmatranje u utvrđenom roku. Ovdje valja napomenuti da je Osječko-baranjska županija među prvim županijama u Republici Hrvatskoj uspjela dovršiti ovu zadaću.

Pri sagledavanju razvojnih mogućnosti i pripremi dokumenata kojima se to izražava valja imati na umu da, ne samo svakom razvoju, već i sigurnosti života stanovnika i normalnog funkcioniranja gospodarskih i drugih subjekata na području Županije proturječi **stanje miniranosti područja**. Ukupna minski sumnjiva površina sa 01.01.2010. godine, iznosila je 162,14 km² ili oko 3,90 % područja Županije. Planom humanitarnog razminiranja za 2010. godinu kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske predviđeno je poslovima razminiranja ukloniti minsku opasnost s površine od 7,32 km² na području Osječko-baranjske županije. Stoga je razminiranje, nesporno, prvi razvojni prioritet ove Županije. Županija na čijem području postoje minski sumnjiva područja i/ili građevine ovlaštena prikupljati podatke o minski sumnjivim područjima i/ili građevinama te na temelju prikupljenih podataka u suradnji s HCR-om, predložiti prioritete humanitarnog razminiranja. Osječko-baranjska županija prikuplja i obrađuje podatke primljene od jedinica lokalne samouprave te ih dostavlja Hrvatskom centru za razminiranje što je osnova za daljnje godišnje i trogodišnje planiranje humanitarnog razminiranja.

Ovdje valja podsjetiti da je, nadomještajući izostanak značajnijeg angažmana državnih tijela na međunarodnoj razini, Osječko-baranjska županija preko svoga predstavništva Slavonije i Baranje u Bruxellesu postigla da se Hrvatska putem Pododbora za obranu i sigurnost Europskog parlamenta uvrsti u radni dokument "Smjernice o protuminskim aktivnostima Europske unije 2008.-2013."

2. Priprema i provođenje razvojnih projekata s međunarodnom komponentom

Imajući u vidu značenje činjenice da je povlačenje sredstava iz domaćih razvojnih fondova i fondova Europske unije moguće po točno utvrđenoj metodologiji, Županija je ulagala značajne napore u vlastito **osposobljavanje** za izvršenje ovih poslova. Njih poglavito nose Agencija za razvoj, kao upravno tijelo Županije i Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje, kao zajedničko trgovačko društvo u suvlasništvu s Gradom Osijekom, uz sudjelovanje i drugih županijskih upravnih tijela, osobito u području poljoprivrede i gospodarstva.

Aktivnosti Agencije za razvoj i drugih županijskih upravnih tijela te Regionalne razvojne agencije Slavonije i Baranje kretale su se u tri osnovna pravca:

- sudjelovanje u provedbi programa, objavi natječaja i aktivnostima animiranja potencijalnih prijavitelja;
- direktno sudjelovanje Osječko-baranjske županije u prijavljivanju projekata na natječaje i
- pomoć subjektima s područja Osječko-baranjske županije u prijavi projekata na natječaje.

Osposobljenost nositelja pripreme i izvođenja prihvaćenih projekata ključni je preduvjet uspjeha ovoga posla. Stoga su zaposlenici Agencije za razvoj i RRA prolazili oblike edukacije na državnoj razini, da bi kao predavači širili to znanje na organiziranim radionicama za nositelje projekata. S istim ciljem Županija je inicirala pokretanje programa osposobljavanje projekt-menadžera u okviru Ekonomskog fakulteta u Osijeku.

U **programskoj liniji prekogranične suradnje** Osječko-baranjska županija iskoristila je mogućnost sudjelovanja u prekograničnoj suradnji s Republikom Mađarskom i Republikom Srbijom, prije svega, sudjelujući u radu zajedničkog nadzornog odbora čija je funkcija odobravanja projekata, a potom i u pripremi i podnošenju prijedloga projekata. Predloženi projekti iz programa prekogranične suradnje s Mađarskom odobreni su i u procesu su provedbe. Riječ je o projektu Dravis 2, koji se odnosi na sustav pripreme i provođenja zajedničkih aktivnosti zaštite i spašavanja u pograničnom području odnosno na sustav prekogranične pomoći u elementarnim nepogodama i katastrofama u pojasu rijeke Drave sa obje strane granice s Republikom Mađarskom (vrijednost Projekta je 337.942,00 € od čega je 52.000,00 € dio koji se odnosi na Osječko-baranjsku županiju). U sklopu projekta, u rujnu 2010. održana je Međunarodna konferencija o nuklearnoj sigurnosti u Osječko-baranjskoj županiji. U prosincu 2010. izrađena je i "Studija o nuklearnoj sigurnosti za područje OBŽ". U okviru ovog projekta je kupljena oprema i programska podrška za uvođenje GIS sustava u područje zaštite i spašavanja.

U okviru Programa Prekogranične suradnje sa Republikom Mađarskom raspisan je drugi Natječaj za prijavljivanje projekata, a rok za predaju projekata bio je 15. rujna 2010. godine. Osječko-baranjska županija je u njemu sudjelovala u ulozi pridruženog partnera u projektu "De mine", koji se odnosi na razminiranje područja Hrvatsko - Mađarske granice na kojem se dio minskog polja nalazi unutar područja Republike Mađarske. Glavni partner u projektu je HCR Sisak putem ureda HCR Osijek. Mađarski partner je pogranična policija Županije Baranja. Uz Osječko-baranjsku županiju i Odjel Granične policije PU Osječko-baranjske je pridruženi partner na Projektu "De-mine". Ukupna vrijednost projekta je 3,5 milijuna eura. Projekt je trenutno u fazi evaluacije. Osječko-baranjska županija nema financijskih obveza u projektu, niti se dio proračuna projekta odnosi na Osječko-baranjsku županiju.

Drugi projekt u kojemu Osječko-baranjska županija sudjelovala u ulozi pridruženog partnera na istom Natječaju nominiran je pod nazivom "Suradnja granične policije podunavskog područja u hrvatsko-mađarskom graničnom pojasu". Cilj projekta je jačanje suradnje odjela granične policije u svrhu olakšanja prometa Dunavom. Kroz projekt se planira uspostava zajedničke kontaktne točke u Mohacs-u, te zajednički trening program i organizirane zajedničke vježbe. Nositelj projekta je Granična policija Županije Baranja-Mađarska, a glavni partner s Hrvatske strane je Granična policija PU Osječko-baranjske - Hrvatska. U Projektu kao partner sudjeluje i Nacionalno udruženje službe za uzbunjivanje i obavještanje Republike Mađarske (RSOE). Predložena ukupna vrijednost projekta

je 240.000 eura. Projekt je trenutno u fazi evaluacije. Osječko-baranjska županija nema financijskih obveza u projektu, niti se dio proračuna projekta odnosi na Osječko-baranjsku županiju.

Osječko-baranjska županija prihvatila je ulogu partnera na projektu "Znanjem do samozapošljavanja mladih u Osječko-baranjskoj županiji". Nositelj projekta je BIOS doo.. Odobren je koncept projekta, a konačno odobrenje očekuje se početkom 2011. godine. Osječko-baranjska županija će sudjelovati u provedbi edukacijskih aktivnosti za mlade i u kreiranju "E-learning" metode edukacije.

U rujnu 2010. godine Osječko-baranjska županija prihvatila je partnerstvo na projektu "EU minds" koji je prijavljen na natječaj IPA Info. Predlagač projekta je PRONI Centar za socijalnu edukaciju, Osijek. Projekt je odobren a ugovor o provedbi potpisan je 30 studenog 2010. Projekt će ispitati stavove mladih na području županije o skorom ulasku Republike Hrvatske u Europsku uniju, prije obveznog raspisivanja referenduma.

U prosincu 2010. godine Skupština Osječko-baranjske županije prihvatila je sufinanciranje Projekta "TERA Osijek Znanstveno-inkubacijski poslovni centar" TERA TEHNOPOLISA d.o.o. za razdoblje od 2011. - 2015. godine i to sa iznosom od 350.000,00 kuna. U 2010. godini Osječko-baranjska županija je također sufinancirala navedeni Projekt u iznosu od 50.000,00 kuna. Ukupna vrijednost navedenog projekta za razdoblje od 5 godina iznosi 14.176.494,00 kuna, a svrha Projekta je osigurati uvjete za buduće stanare znanstveno-tehnološkog parka TEHNOPOLIS Osijek; pružiti savjetodavnu potporu postojećim i novim poduzetnicima koji posluju u postojećim i novim inkubatorima i gospodarskim zonama na području Osječko-baranjske županije, te kroz unaprijeđenu tehnologiju i bolju zaštitu i upravljanje intelektualnim vlasništvom postići veću konkurentnost i održivost poslovanja. Osječko-baranjska županija i Grad Osijek će se dodatno afirmirati kao regionalno središte i mjesto u koje se dolazi učiti o poduzetništvu, transferu tehnologije i na znanju temeljenom gospodarstvu.

Za Projekt "**Usklađivanje higijenskih standarda radi smanjenja rizika nastanka i prenošenja klasične svinjske kuge u prekograničnom području**", koji je Župan 2009., godine prijavio na Javni poziv za prijavu projektnih prijedloga u sklopu IPA Prekogranični program Hrvatska-Srbija 2007.-2013, tijekom studenog i prosinca usklađivao se budžet projekta i poduzimale ostale aktivnosti potrebne prije potpisivanja ugovora.

Župan je prihvatio da projektnu ideju "**Wine tour**" prijavi na Javni poziv Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva za dostavu projektnih ideja u sklopu Operativnog programa za regionalnu konkurentnost, Instrument pretpristupne pomoći (IPA) komponenta IIIC za Tehničku pomoć za provedbu Grant sheme. Za projektnu ideju "Wine tour" odobrena je tehnička pomoć u sklopu koje je izrađen projektni prijedlog, . Nakon uspješno provedene dodijeljene tehničke pomoći Župan je prihvatio prijavu ovog projekta na javni natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava za provedbu projekata koji se odnose na poslovnu infrastrukturu u okviru Operativnog programa IPA Regionalna konkurentnost (listopad 2010. godine), mjera 1.1. Poslovna infrastruktura, oznake EuropeAid/130393/M/ACT/HR, te je on trenutno u fazi evaluacije.

Podrobniji podaci o pripremi i izvođenju razvojnih projekata daju su u posebnoj Informaciji o sudjelovanju Osječko-baranjske županije u programima Europske unije.

3. Poticanje poduzetništva

Porast zaposlenosti, podizanje životnog standarda i novi zamah nacionalnog gospodarstva, kao način prevladavanja stanja stagnacije i nazadovanja, mogući su jedino uz puni razvoj i aktiviranje poduzetništva. Svjetsko je iskustvo pokazalo da je malo i srednje poduzetništvo glavni pokretač gospodarskog razvitka i generator novih radnih mjesta. Mala i srednja poduzeća okvir su za realizaciju poduzetničke inicijative koja čini osnovu gospodarstva.

Ostvarivanju tih ciljeva smjera i Program poticanja poduzetništva Osječko-baranjske županije za 2011. godinu koji je donijela Skupština Osječko-baranjske županije je na svojoj 13. sjednici održanoj dana 21. prosinca 2010. godine.

Program poticanja poduzetništva na svome području provodi Županija u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, poduzetničkim centrima i inkubatorima te svim ostalim institucijama poduzetničke podrške. U tom sklopu nalaze se mjere koje se odnose na informiranje o programima poticanja poduzetništva, savjetovanje poduzetnika, permanentna edukacija, razvoj start up i mladih poduzeća, poticanje osnivanja poduzetničkih zona, poticanje zapošljavanja, sufinanciranje uvođenja sustava kvalitete, poticanje obrtništva, nastupi na sajmovima, suradnja na inovacijama i uvođenju novih proizvoda, poticanje zadugarstva, nove investicije i poticanje izvoza i suradnja s institucijama poduzetničke podrške.

No, nesporno je da je stvaranje materijalnih uvjeta presudna komponenta o kojoj ovisi mogućnost implementacije stečenih znanja i pokrenutih ideja. Iz ovih razloga Županija je nastavila ulagati napore i sredstva u jačanje razvojne infrastrukture te nastavila s ostvarivanjem projekta kreditiranja poduzetnika.

3.1. Poslovne i poduzetničke zone

Slobodna zona Osijek, projekt je započeo 1997. godine s ciljem stvaranja uvjeta pokretanja nove proizvodnje, uvećanja i ubrzanja robno-novčanih tokova, zapošljavanja radne snage i gospodarskih kapaciteta te ostvarivanja drugih rezultata koji znače svekoliki napredak Županije i šireg područja. U nastojanju da stvori povoljne uvjete razvoja gospodarstva i u konačnici ostvarivanja cilja formiranja Slobodne zone - privlačenja osobito stranih investitora, pokretanja proizvodnje i novog zapošljavanja, pregnućem proračuna Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka otkupljeno je zemljište od prijašnjeg vlasnika, a potom kreditnim zaduženjem Zone od Grada, i na taj način, konačno, 2008. godine stvoreni uvjeti za nesmetano poslovanje i razvoj Slobodne zone. Međutim, već izvršena, a osobito najavljena izmjena propisa kojima se uređuju uvjeti poslovanja slobodnih zona uputila je na sagledavanje njezine budućnosti. Smanjivanje, pa i nestanak određenih stimulativnih elemenata smanjuje i interes ulagača za poslovanje u ovom, ipak, ograničavajućem sustavu. Tim slijedom na zahtjev tvrtke Benetton, koja je okončala svoje 10-godišnje uspješno poslovanje u Slobodnoj zoni temeljem sporazuma sa Županijom, pokrenut je postupak isključivanja njezinog područja iz sustava slobodne zone. Stoga su započele pripreme za redefiniranje funkcija Slobodne zone i prilagođavanje novim uvjetima u okviru kojih treba osigurati nastavak ostvarivanja ciljeva zbog kojih je zona i osnovana. To podrazumijeva oblikovanje tzv. izlazne strategije preoblikovanja iz slobodne u gospodarsku zonu koji proces mora biti dovršen do ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, a najkasnije do 2016. godine.

Izgradnjom **poduzetničkih zona** na području Županije, Županija, općine i gradovi žele potaknuti razvoj gospodarstva na svom području, riješiti prostorne probleme poduzetnika i poticati buduće poduzetnike na ulaganje. Osnivanjem poduzetničkih zona i proširenjem aktivnosti u postojećim, na dugoročan se način pomaže poduzetnicima u rješavanju problema prostora, odnosno stvaranju uvjeta za nesmetani rad, korištenje zajedničke infrastrukture i povezivanje poduzetnika smještenih na istom prostoru. Skupština Osječko-baranjske županije je 10. srpnja 2008. godine donijela Plan razvoja poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije za razdoblje od 2008. do 2012. godine. Osječko-baranjska županija u 2010. godini osigurala je iznos od 1.483.680,00 kuna, a koji je isplaćen jedinicama lokalne samouprave za sufinanciranje kapitalnih ulaganja u zone malog gospodarstva.

3.2. Kreditiranje poduzetnika i potpora poduzetničkim idejama

Osječko-baranjska županija izdvaja značajna financijska sredstva iz svog proračuna za subvenciju kamata za poduzetničke kredite. Namjera je Županije ovakvim kreditnim linijama dati snažan poticaj gospodarstvu, pomažući na taj način napore malih i srednjih poduzeća da postignu konkurentnost na domaćem i stranim tržištima, ali i omogućiti kreditiranje poduzetnika početnika. Očekivani rezultati ovakvih investicija su osnivanje novih poslovnih subjekata, zapošljavanje, samozapošljavanje ili očuvanje postojećih radnih mjesta, uvođenje novih tehnologija u poslovanje, povećanje izvoza i svekoliki gospodarski i socijalni napredak.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na svojoj 3. sjednici održanoj 14. srpnja 2009. godine Zaključak o sudjelovanju Osječko-baranjske županije u projektima kreditiranja poduzetništva Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva. Ovo Ministarstvo pokrenulo je u 2009. godini projekt "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" za 2009. godinu, koji se provodio i tijekom 2010. godine. Županija sudjeluje u projektu kreditiranja uz subvenciju kamate s jednim postotnim poenom, a kreditni potencijal iznosi 50 milijuna kuna.

Sukladno navedenom potpisani su ugovori o provedbi Projekta "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" za 2009. godinu između Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Osječko-baranjske županije i banaka: Erste & Steiermärkische Bank d.d., Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., OTP banke d.d., Privredne banke Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d., Slatinske banke d.d., Societe Generale Splitske banke d.d. i Zagrebačke banke d.d. Osječko-baranjska županija je sukladno potpisanim ugovorima, 6. ožujka 2010. godine raspisala Javni natječaj za poduzetničke kredite po Projektu "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" i osnovala Povjerenstvo za provedbu projekta "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva". Gradovi Donji Miholjac, Našice, Osijek i Valpovo te općine Erdut, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi i Podgorač su donijele odluke o uključivanju u Projekt "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" za 2009. godinu, te je s njima Županija potpisala sporazume o subvencioniranju kamata na poduzetničke kredite u okviru ovog Projekta. Povjerenstvo za provedbu projekta "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" pozitivno je ocijenilo 34 zahtjeva za kredit, od toga u izvještajnom razdoblju pozitivno je ocijenilo 13 zahtjeva s ukupnim traženim iznosom kredita 24.139.537,16 kuna.

S istim namjerama, Županija je sufinancirala troškove zajedničkih i individualnih nastupa na sajmovima, festivalima, smotrama, natjecanjima i drugim manifestacijama.

Projekt "Najbolja poduzetnička ideja" ima za cilj poticanje "start-up" poduzetnika, ali i onih osoba koje tek razmišljaju o ulasku u svijet poduzetništva, na stvaranje novih proizvoda odnosno usluga koji se mogu ponuditi tržištu. Vrijednost ovog projekta izražena je i stvaranjem pozitivnog poduzetničkog ozračja i edukacijom, koja će motivirati i osposobiti poduzetnike da i mimo natječaja počnu planirati i osnuju vlastiti poslovni subjekt. Kako bi ovaj projekt bio što zanimljiviji, predviđene su nagrade za najuspješnije sudionike. Prvu nagradu u iznosu od 25.000,00 kuna dodijelila je Županija, drugu nagradu u iznosu od 20.000,00 kuna Hypo Alpe-Adria-bank d.d., treću u iznosu od 15.000,00 kuna zajednički Nexe grupa d.d. (10.000,00 kuna) i Euroherc osiguranje d.d. (5.000,00 kuna), te sedam nagrada u iznosu po 10.000 kuna dodijelilo je 10 sponzora (ukupni fond nagrada 130.000,00 kuna).

O vrijednosti ovog projekta govori i njegovo rangiranje u okviru natječaja za "**Europsku nagradu za poduzetništvo**". To su nagrade koju Europska komisija dodjeljuje od 2006. godine institucijama lokalne i regionalne uprave koje posebnim mjerama potiču razvoj poduzetništva. Na natječaju sudjeluje 27 zemalja članica Europske unije te Island, Norveška, Srbija i Turska, a od ove godine se u projekt uključila i Republika Hrvatska. Izbor najboljeg projekta "Europske nagrade za poduzetništvo" sastoji se od dvije faze. Prva faza uključuje nacionalnu razinu na kojoj se tijela javne vlasti s posebnim naglaskom na tijela na lokalnoj/regionalnoj razini, prijavljuju Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva. Rok za prijavu na nacionalnoj razini bio je do 22. studenog 2010.

godine, nakon čega je evaluacijski odbor na temelju određenih i propisanih EU kriterija odabrao dva projekta koja Republika Hrvatska kandidira na europsku razinu. Prema rang ljestvici Ministarstva, prvo mjesto pripada projektu Osječko-baranjske županije "**Najbolja poduzetnička ideja**", koji je osvojio 100 bodova. Sada slijedi druga faza koja uključuje odabir najboljeg projekta na europskoj razini. Europska komisija evaluirat će projekte pristigle iz svih zemalja, a rezultati procjene očekuju se krajem veljače 2011. godine.

3.3. Aktivnosti osposobljavanja poduzetnika

Nije suvišno često ponavljati da je osposobljenost ljudskih resursa presudna komponenta razvoja jedne sredine. Upravo su, stoga značajne aktivnosti usmjerene pružanju pomoći sadašnjim i potencijalnim poduzetnicima u njihovom osposobljavanju i pribavljanju informacija od značaja za njihovo poduzetničko djelovanje.

Imati pravu informaciju u pravo vrijeme na pravom mjestu od presudnog je značaja za sve sudionike tržišne utakmice. Samo onaj poduzetnik kojem su dostupne sve informacije, može napraviti najbolji odabir za sebe i svoju tvrtku, te na taj način utjecati na olakšavanje poslovanja i maksimiziranje dobiti. U oblikovanju ove vrste pomoći poduzetnicima u prostorima Agencije za razvoj ustanovljen je i djelovao **Info pult**. Pored toga, u okviru web stranica Županije aktivan je i takozvani "virtualni Info-pult". Razvijen je i projekt **SMS poduzetnik** kao oblik brzog obavještanja o kreditnim linijama, poticajima za poduzetnike, zakonodavnim i računovodstvenim promjenama kao i drugim podacima značajnim za razvoj poduzetništva. U izvještajnom razdoblju Županija je sufinancirala projekte informiranja i edukacije poduzetnika sa 60.000,00 kuna.

Osječko-baranjska županija sufinancirala je provedbu **Programa usavršavanja managera – Puma** u 2004/2005., 2005/2006., 2006/2007., 2007./2008., 2008./2009. godini, a kroz programe edukacije prošlo je više od 600 polaznika, koji su izrazili zadovoljstvo kvalitetom i koncepcijom seminara, ističući kako su potrebu za dodatnim usavršavanjem vrlo često veće od financijskih mogućnosti. Osječko-baranjska županija i Hrvatska udruga poslodavaca potpisali su 5. veljače ove godine Ugovor o sufinanciranju "Programa usavršavanja managera - Puma" Hrvatske udruge poslodavaca na području Osječko-baranjske županije, kojim Program sufinancira sa 50.000,00 kuna. HUP se obvezao u Županiji provesti edukativne seminare u sklopu Programa za poduzetnike s područja Županije i za mlade, nadarene studente završnih godina Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku., te osigurati predavače, prostor i tehničku potporu, te provesti seminare za najmanje sto polaznika u roku od godinu dana od dana potpisivanja ovog Ugovora.

4. Razvoj investicijskog okruženja

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva započelo je provedbu projekta "Razvoj investicijskog okruženja" koji je dio Operativnog programa za regionalnu konkurentnost 2007.-2009. Prioriteta 2. Jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, mjere 2.1. Poboljšanje poslovne klime, a koji se financira sredstvima pretpripravnih fondova Europske Unije (IPA – komponenta IIIC). Navedeni projekt nastavak je projekta "Program certificiranja regija za ulaganja" (ICPR). Projekt je započeo 1. veljače 2010. te traje do 1. listopada 2011. godine.

Da bi bila certificirana, regija morati udovoljiti trima standardima a to su:

- informacijski standard,
- imovinski standard,
- marketinški standard.

Informacijski standard će potvrditi da regija može udovoljiti informativnim potrebama tipičnog ulagača i da smo upoznati s načinom korištenja informacija u prodaji. Da bi ispunili zahtjeve standarda u izvještajnom razdoblju odrađene su sljedeće aktivnosti:

- ispunjen detaljni upitnik za ocjenu potreba ulagača te utvrđeni izvori odgovarajućih informacija za buduća pitanja i aktivnosti te njihovo praćenje,
- izrađena swot analiza,
- prikupljeno i obrađeno 50 anketa koje predstavljaju osnovu za dobivanje kvalitetnih informacija o problemima s kojima se susreću značajne tvrtke u Županiji,
- stvorena baza podataka lokalnih dobavljača koji će pružati usluge u skladu s potrebama ciljnih ulagača (baza dobavljača).

Članovi Informacijskog standarda nazočili su radionici održanoj 1. prosinca 2010. godine u Zagrebu gdje je objašnjena metodologija izrade sektorske studije što je i sljedeći definirani zadatak. U tijeku je izrada dvije sektorske studije.

Kroz **Imovinski standard** potrebno je dokazati da regija može ponuditi različite lokacije i objekte koji su usklađeni s međunarodnim standardima i koje ulagač može nadograđivati ili se u njima smjestiti uz odgovarajuću infrastrukturu i usluge. Treba pokazati mogućnost pružanja potpune dokumentacije za:

- najmanje 50 ha zemljišta s komunalnom infrastrukturom u zonama, dostupnog u narednih 12 mjeseci
- najmanje 75 ha dodatnih lokacija koje razvija, dostupnih u narednih 60 mjeseci.

Na radionici tima za imovinski standard održanoj u Zagrebu 9. prosinca 2010. godine prezentirani su prikupljeni podaci o poduzetničkim zonama Osječko-baranjske županije, svi podaci se spremaju za potencijalne investitore (tako da se na jednom mjestu mogu dobiti podaci o vlasništvu, preslike katastarskih planova, izvatke iz prostornog plana itd.).

Marketinški standard će dokazati da regija ima teritorijalnu marketinšku strategiju, strukturu za upravljanje, kao i promidžbene materijale i akcijski plan za profesionalno i atraktivno prezentiranje svog proizvoda jasno definiranim ciljnim ulagačima. Slijedom toga poduzete su radnje i aktivnosti u svezi pripreme marketinške strategije i akcijskog plana. Iste aktivnosti definirane su na radnim sastancima marketinškog tima, radnim sastancima sa konzultantima te na dvodnevnoj radionici koja je održana u Osijeku u razdoblju od 6.-7. prosinca 2010. godine.

Aktivnosti koje slijede su:

- izrada web stranice s ciljem udovoljavanja informativnim potrebama potencijalnih ulagača na najmanje dva jezika
- izrada materijala na engleskom jeziku koji promoviraju prednosti i mogućnosti u regiji
- imenovanje tima sa sposobnošću i entuzijazmom za vođenje ulagača kroz proces ulaganja od početnog kontakta do konačnog početka poslovanja.

Izvršavajući ove obveze, pokrenuta je izrada web stranice – **Investicijskog portala** u cilju privlačenja stranih ulaganja na temelju razvojnih mogućnosti Županije.

Nakon što je stručni tim kreirao web stranicu koja sadrži sve važnije podatke za Osječko-baranjsku županiju, razvrstane u nekoliko ključnih kategorija, a koji imaju za cilj da služe svim zainteresiranim potencijalnim investitorima kao vodič prilikom otvaranja mogućnosti ulaganja u različite sektore važne za gospodarski prosperitet Županije, stranica je i službeno prezentirana Županu i pročelnicima upravnih tijela Osječko-baranjske županije 8. studenoga 2010. godine, od kada je i u službenoj uporabi za sve korisnike na web adresi www.obz-invest.hr.

Web stranica služiti će svim zainteresiranim potencijalnim investitorima kao vodič prilikom otvaranja mogućnosti ulaganja u različite sektore važne za gospodarski prosperitet Županije, a kako bi svoju primjenu našla kod što je moguće više korisnika, u stranica je prevedena na engleski jezik, radi što lakšeg snalaženja stranih investitora.

5. Poljoprivreda

5.1. Aktivnosti sređivanja poljoprivrednog zemljišta i uređenja zemljišnih parcela

Osječko-baranjska županija raspolaže povoljnim zemljišnim resursima za uspješnu poljoprivrednu proizvodnju. U nastojanju otklanjanja prepreka Županija već godinama ulaže značajne napore u sređivanju imovinsko-pravnog stanja i uređenje zemljišnih parcela namijenjenih poljoprivredi. U tom kontekstu nastavljena je politika sufinanciranja geodetsko-katastarske izmjere poljoprivrednog zemljišta te aktivnosti održavanja građevina detaljne melioracijske odvodnje.

U cilju nastavka provedbe **geodetsko-katastarske izmjere** na području Osječko-baranjske županije i stvaranja potrebnih preduvjeta za sređivanje zemljišno knjižnog stanja i provedbe programa raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljištem, Župan je u izvještajnom razdoblju Potpisao Sporazum o provođenju Programa državne izmjere i katastra nekretnina u svrhu izrade katastra nekretnina na području Općine Marijanci i na području Općine Gorjani.

Radi osiguravanja uporabe službenih prostornih podloga u digitalnom obliku koje u okviru svoje nadležnosti izrađuje i održava Državna geodetska uprava, pod povoljnijim uvjetima (za potrebe prostornog planiranja i drugih aktivnosti), Županija je s 37 jedinica lokalne samouprave i tri trgovačka društva (Uprava za ceste osječko-baranjske županije, Cesting d.o.o.i HEP-Plin d.o.o., Osijek) zaključila Sporazum o osiguravanju sredstava za sufinanciranje izrade i ažuriranja službenih prostornih podloga državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2010. – 2013. godine.

Potpisnicima Sporazuma osigurat će se u razdoblju od 2010. do 2013. godine besplatno korištenje prostornih podloga koje vodi i ažurira Državna geodetska uprava, a to su:

- Službene listove Detaljne topografske karte u mjerilu 1: 25000
- Digitalnu ortofoto kartu DOF5
- Hrvatsku osnovnu kartu HOK5
- Digitalni ortofoto plan DOF2 za područje izrađenosti
- Podaci o alfanumeričkom obliku (županija, grad/općina, mjesna samouprava, naselje, ulica i kućni brojevi)
- Podaci o grafičkom obliku (županija, grad/općina, mjesna samouprava, naselja, statistički krug, katastarska općina – Središnji registar prostornih jedinica)
- Digitalni katastarski planovi – rasteri
- Digitalni katastarski planovi – vektori

U sklopu provedbe Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama (NAPNAV) u 2010 godini na području Osječko-baranjske županije koji se već nekoliko godina uspješno provodi u suradnji s Hrvatskim vodama, kao investitorom nastavila se provedba projekta Sustava navodnjavanja Poljoprivredni institut Osijek. U skladu s NAPNAV-om projektna dokumentacija za pojedine sustave navodnjavanja sufinancira se s 50% od vrijednosti projekta iz Državnog proračuna putem Hrvatskih voda, dok drugih 50% potrebnih sredstava osiguravaju korisnici sustava navodnjavanja, te drugi zainteresirani subjekti. U sufinanciranje ovog projekta aktivno se uključio i Poljoprivredni institut koji je kao krajnji korisnik izuzetno zainteresiran za realizaciju projekta. Župan je potpisao ugovor s Hrvatskim vodama o sufinanciranju projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije, Program navodnjavanja Osječko-baranjske županije kojim su utvrđeno sufinanciranje izrade Idejnog i glavnog projekta Sustava navodnjavanja PI Osijek, kao i Ugovor o osiguravanju sredstava za izradu projektne dokumentacije s Poljoprivrednim institutom kao krajnjim korisnikom.

Župan je nakon provedenog postupka javne nabave potpisao i Ugovor o izradi projektne dokumentacije Glavni projekt - Sustav navodnjavanja Poljoprivrednog instituta s Građevinskim fakultetom iz Zagreba.

Osječko-baranjska županija bila je domaćin sjednici državnog Stručnog tima za izradu projekata navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama. Na sjednici održanoj 21. srpnja 2010. godine prezentirana je Provedba nacionalnog projekta navodnjavanja u Republici Hrvatskoj 2004. – 2009. godinu i plan za 2010. godinu. Prikazano je i što je od projekata NAPNAV-a do sada realizirano na području Županije i što se planira realizirati. Na sjednici je Stručni tim zauzeo stav o traženju izmjene omjera sufinanciranja projektne dokumentacije za velike sustave navodnjavanja kao što je SN Karašica bude u omjeru 80% sredstva iz državnog proračuna, 20% krajnji korisnik, županje jedinice lokalne samouprave iz drugih izvora, a ne 50:50 kako je definirano NAPNAV-om.

Župan je s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i Hrvatskim vodama potpisao Sporazum o sufinanciranju projektne dokumentacije za Sustav navodnjavanja Karašica. Ovim sustavom omogućit će se navodnjavanje oko 18.500 ha poljoprivrednih površina, kao i uređenje vodnog režima na području jedinica lokalne samouprave koje mu gravitiraju, čime će se poboljšati uvjeti života i gospodarskog razvoja za oko 45.000 stanovnika. Također se za potrebe urbanističkog uređenja obala uz Karašicu na području Valpova i Belišća predviđa, osim povećanja minimalnih protoka, još i rekonstrukcija praga na Gatskom kanalu, rekonstrukcija ustave na početku Donje Karašice, te izvedba pragova u koritu na potezu od Valpova do Belišća i ustave nizvodno od Valpova, kojima bi se dodatno podizala razina vode Karašice na značajnim dionicama. Realizacijom Projekta doći će i do povećanja prihoda od poljoprivredne i ribnjačarske proizvodnje, turizma, kao i povećanja zaposlenosti. Posebno je važno naglasiti i kontrolu rizika od klimatskih promjena (štete od suša i poplava) koja će biti omogućena realizacijom Projekta. Za SN Karašica, odnosno za njegove podsustave provedena je anketa uz pomoć jedinica lokalne samouprave na čijim područjima se podsustavi nalaze i na temelju provedene ankete, definirano je tri podsustava s najvećim brojem korisnika, u ukupnoj površini 4.043 ha i to: Podsustav Kitišanci, Podsustav Viljevo i Podsustav Kapelna.

S obzirom na veliki iznos cjelokupne investicije kao i važnost SN Karašica, a temeljem zaključka sa sastanka Stručnog tima za provedbu NAPNAV-a održanog u Osijeku, 21. srpnja 2010. godine, prihvaćen je način sufinanciranja projektne dokumentacije za ovaj sustav u omjeru 80% Državni proračun, 20% Županija, odnosno krajnji korisnici ili drugi izvori. Kako bi se navedeni Sporazum mogao realizirati Župan je potpisao i Ugovor o komisionom vođenju projekta s Hrvatskim vodama.

5.2. Politika poticaja razvoja poljoprivrede

Najveći problem u Republici Hrvatskoj uslijed poljoprivrednih aktivnosti je neodgovarajući način korištenja gnojiva i pesticida što dovodi do promjena u balansu dušika i porasta razine pesticida u tlu i vodi. Prije gnojidbe potrebno je izvršiti analizu tla. Kod nas se tek posljednjih pet–šest godina počela provoditi analiza tla u čemu prednjači Osječko-baranjska županija, te je Župan u srpnju 2010. godine zaključio sporazume o provođenju **Projekta "Kontrola plodnosti tla na obiteljskim gospodarstvima"** za unaprjeđenje ratarske i povrtlarske proizvodnje na dijelu područja Osječko-baranjske županije u 2010. godini s 30 jedinica lokalne samouprave i Poljoprivrednim fakultetom u Osijeku.

Polazeći od toga da je poljoprivredno zemljište dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i da ima njezinu osobitu zaštitu, a uvažavajući zadaće koje su određene Zakonom o osnivanju Hrvatskog centra za poljoprivredu hranu i selo ("Narodne novine" broj 25/09.), a koji pored ostalog obuhvaća i poticanje procesa prilagodbe poljoprivrednog sektora i ruralnog prostora, te prenošenje znanja iz poljoprivrede korisnicima, Osječko-baranjska županija i Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo sklopili su u listopadu 2010. godine Sporazum o suradnji. Svrha ovoga Sporazuma je suradnja na provedbi zaštite poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja radi proizvodnje zdravstveno ispravne hrane, radi zaštite zdravlja ljudi, životinjskog i biljnog svijeta, zaštite prirode i okoliša. Suradnja Županije i Centra temeljit će se na primjeni znanstvenih metoda i tehnologija u praćenju stanja

poljoprivrednog zemljišta, te odgovornosti prema pokrenutim projektima i podacima koji se koriste za njihovu realizaciju.

Poljoprivredna proizvodnja je najznačajnija gospodarska djelatnost ovoga prostora i danas predstavlja temelj razvoja gospodarstva Osječko-baranjske županije. Potrebno je stoga poduzeti korake kako bi se domaći proizvođači (prije svega obiteljska poljoprivredna gospodarstva) okrenuli novim tehnologijama u proizvodnji i tako povećali prinose, kvalitetu i osigurali veću dohodovnost vlastite proizvodnje. Suvremeni razvitak poljoprivrede više nego ikada do sada temelji se na rezultatima znanstvenih istraživanja i njihovoj praktičnoj primjeni u uzgoju bilja i stoke, te je Župan u listopadu 2010. godine sklopio Sporazum o provođenju **istraživačkog projekta "Model procjene pogodnosti tala za uzgoj povrća"** za unaprjeđenje povrtlarske proizvodnje na području Osječko-baranjske županije i Sporazum o provođenju istraživačkog projekta „Analiza tla za trajne nasade“ za unaprjeđenje voćarske i vinogradarske proizvodnje na području Osječko-baranjske županije.

U skladu s Odlukom o poticajima u razvoju poljoprivrede na području Osječko-baranjske županije iz 2008. godine nastavljene su aktivnosti provedbi **projekata poticanja razvoja poljoprivrede**. Poduzete aktivnosti se odnose na praćenje prihoda od zakupa i prodaje državnog poljoprivrednog zemljišta iz kojih se odobravaju sredstva za navedene projekte. Rezultati provedbe utvrđene politike poticaja u poljoprivredi detaljnije su prikazani posebnom Informacijom o programima poticanja poljoprivrede na području Osječko-baranjske županije koja je podnesena Skupštini na razmatranje.

U cilju poticanja svinjogojske proizvodnje i stvaranja konkurentnih poljoprivrednih gospodarstava koja se bave svinjogojskom proizvodnjom, Župan je u sklopu **Projekta "Razvoj i unaprjeđenje genetskog potencijala matičnog stada u svinjogojstvu na poljoprivrednim gospodarstvima na području Osječko-baranjske županije u 2010. godini"** zaključio Sporazum o provođenju ovog projekta sa Svinjogojskom udrugom Osječko-baranjske županije. Radi kontinuiranog poticanja svinjogojske proizvodnje, Župan je u studenom 2010. godine produžio provođenje ovog Projekta .

U sklopu poticanja govedarske proizvodnje i razvoja genetskog potencijala matičnog stada u govedarstvu, Župan je na temelju prijedloga Udruge uzgajivača simentalskog goveda Osječko-baranjske županije, Udruge proizvođača mlijeka Osječko-baranjske županije i Udruge uzgajivača Holstein goveda Osječko-baranjske zaključio Sporazum o provođenju **Projekta "Razvoj i unaprjeđenje genetskog potencijala matičnog stada u govedarstvu na poljoprivrednim gospodarstvima na području Osječko-baranjske županije u 2010. godini"** s navedenim Udrugama i veterinarskim stanicama, odnosno ambulantomama.

Postupajući u skladu s propisima Županija, gradovi i općine obvezni su omogućiti provedbu preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na svom području. U tom kontekstu Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije izradio je Strategiju kontrole komaraca na području Osječko-baranjske županije, na temelju koje je istoj predložio kontrolu komaraca na dijelu područja Županije. Na području Osječko-baranjske županije komarci predstavljaju veliki problem zbog njihove molestirajuće aktivnosti koja je isključivo posljedica velike brojnosti. Brojnost komaraca posljedica je vrlo povoljnih hidrometeoroloških uvjeta vezanih uz poraste i pad vodostaja rijeka Drave i Dunava u dužini od 50-tak kilometara, koliko ove dvije rijeke dužinom ukupno protječu kroz našu županiju. U cilju učinkovite kontrole komaraca na području Osječko-baranjske županije, Župan je u lipnju 2010. godine s 9 jedinica lokalne samouprave koje su iskazale interes i Zavodom za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije zaključio Sporazum o provođenju **Projekta "Kontrola komaraca na dijelu područja Osječko-baranjske županije u 2010. godini"**.

Korištenje **obnovljivih izvora energije u poljoprivredi** jedan je od prioriteta u očuvanju i zaštiti svih potrebnih resursa. Stoga je Župan podržao i poduzimao određene aktivnosti vezane uz realizaciju projekta izgradnje 12 ha staklenika za uzgoj povrća na području Općine Ernestinovo, a koji će biti grijani toplom vodom iz geotermalnih izvora koji se nalaze neiskorišteni na području Općine

Ernestinovo. Povrće koje će biti proizvedeno na ovaj način ima osigurano tržište i proizvodit će se na načelima ekološke poljoprivrede. Osim povećanja proizvodnje povrća na ekološki način, ovaj projekt dovest će do povećanja broja zaposlenih i to se planira zapošljavanje 200 stalno, te oko 350 povremeno zaposlenih osoba. Svako novo zapošljavanje je prioritet i interes Županije, stoga je Župan u postupak realizacije ovoga projekta uključio određena upravna tijela Županije kao pomoć investitoru, između ostalih i Upravni odjel za poljoprivredu i gospodarstvo. Upravna tijela su nastavila pružati pomoć investitoru u cilju brže realizacije ovoga značajnog projekta. Krajem ove godine Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša investitoru je izdao lokacijsku dozvolu.

Župan je u prosincu održao i radne sastanke s predstavnicima udruga proizvođača mlijeka vezano uz problematiku otkupa mlijeka, kao i drugim problemima koji su vezani uz ovu proizvodnju. Proizvođači mlijeka iznijeli su svoje zahtjeve županu, u kojima su istaknuli da traže istu cijenu mlijeka kao i 2008. godine, odnosno 3,80kn/l.

Župan je vodio brigu i o zaštiti poljoprivrede od šteta nastalih uslijed **elementarnih nepogoda**. Sagledavajući trenutno stanje i opseg posljedica nastalih djelovanjem nepovoljnih vremenskih uvjeta - tuče koja je dana 30. srpnja 2010. godine zahvatila područje Općine Semeljci i Općine Erdut, a što je izazvalo štete kod fizičkih i pravnih osoba na poljoprivrednim kulturama, dugogodišnjim nasadima, gospodarskim i stambenim objektima. Dana 4. kolovoza 2010. godine Župan je proglasio stanje elementarne nepogode od tuče na području Općine Semeljci i Općine Erdut.

Zbog tuče koja je dana 6. kolovoza 2010. godine zahvatila područje Grada Đakova i općina Antunovac, Ernestinovo, Šodolovci i Vladislavci, te je izazvala štete na poljoprivrednim kulturama, dugogodišnjim nasadima, povrću, gospodarskim i stambenim objektima, te ostalim dobrima, Župan je dana 12. kolovoza 2010. godine proglasio stanje elementarne nepogode tuče na području Grada Đakova i općina Antunovac, Ernestinovo, Šodolovci i Vladislavci.

6. Turizam i ruralni razvoj

Budući da kontinentalni turizam postaje sve značajniji dio turističke ponude Republike Hrvatske, Osječko-baranjska županija znatne napore ulaže u proširenje i predstavljanje turističke ponude. To se posebno odnosi na **razvijanje seoskog turizma** koji u sebi uključuje i projekt ustanovljenja i subvencioniranja vinskih cesta, manifestacije turističkog značenja i razvoj turističke ponude obiteljskih gospodarstava.

Manifestacija "Dani vina i turizma", ustvari je regionalna izložba i natjecanje u kvaliteti vina u organizaciji Osječko-baranjske županije, Hrvatske poljoprivredne savjetodavne službe i Turističke zajednice Osječko-baranjske županije. Druga manifestacija je održana od 25. rujna do 2. listopada u Erdutskoj vinariji. d.o.o u Erdutu i na području Općine Erdut. Manifestacije se održavala kroz različita događanja tijekom cijelo tjedna, a započela je 25. i 26. rujna 2010. godine s "Sajmom starih običaja i zanata " u Aljmašu. U sklopu manifestacije održan je okrugli stol iz područja vinogradarstva i vinarstva 28. rujna 2010. godine, u prostorijama Erdutskih vinograda d.o.o. u Erdutu. Proglašenje pobjednika 2. Dana vina i turizma Osječko-baranjske županije održano je 2. listopada 2010. godine u prostoru Erdutskih vinograda u Erdutu uz bogati kulturno-umjetnički i enogastronomski program. Župan je proglasio najbolja vina Osječko-baranjske županije i podijelio diplome nagrađenim vinima.

Turistička zajednica Osječko-baranjske županije u suradnji s Osječko-baranjskom županijom podržava projekte koji imaju za cilj promoviranje turističkog potencijala naše Županije, a posebno ako imaju za cilj i očuvanje kulturne baštine i tradicije u ruralnim prostorima, tako je i Turistička zajednica Osječko-baranjske županije poduprla je obnovu najstarijeg mlina u Hrvatskoj u Duboševici.

Potporu aktivnostima slične namjene (promoviranja tradicijske i kulturne baštine te potencijala od značaja za razvoj turizma) Župan je davao i sudjelujući u brojnim manifestacijama ovoga sadržaja organiziranim na lokalnim razinama na području Županije. U okviru manifestacije održavaju se brojna događanja od kojih možemo istaknuti: smotra folklor, kolonija baranjskih slikara, izložbe ručnih radova, revija narodnih nošnji, šokački vašar te nastup mnogobrojnih Kulturno-umjetničkih društava uz bogatu i nezaobilaznu gastro ponudu. Izdana je prigodna **brošura "Vinsko-turističke ceste Osječko-baranjske županije"**.

Nadalje, Županija se u suradnji sa Turističkom zajednicom Osječko-baranjske županije te Obrtničke komore Osijek uspješno predstavila na Obrtničkom sajmu u Puli 07. do 10. listopada uz bogat kulturno-umjetnički program KUD-a Bizovac na otvaranju.

Tradicionalna manifestacija **"Eko-etno Hrvatska 2010"** i Eko-etno Europa Tour održavala se po prvi puta izvan Zagreba i to u Zadarskoj županiji od 13. do 17. listopada, te se Osječko-baranjska županija po osmi put predstavila na navedenoj manifestaciji. Pored izložbenog dijela na kojem je predstavljen ruralni prostor Županije kroz proizvode i tradiciju (za svaku je županiju osiguran zaseban izložbeni prostor), održavali su se i brojni prateći sadržaji poput: prezentacija i promocija (turistički video filmovi, stručna literatura), okruglih stolova i stručnih skupova (ekološko poduzetništvo, ruralni razvoj). Posebno se istakao nastup snaša iz udruge Šokačka grana te tamburaškog sastava "Prijetelji" iz Đakova.

Potrebno je naglasiti da će 2012. godine Osječko-baranjska županija biti domaćin III. kongresa ruralnog turizma.

Potporu promoviranju tradicijske i kulturne baštine te potencijala od značaja za razvoj turizma Župan je davao i sudjelujući u brojnim manifestacijama ovoga sadržaja organiziranim na lokalnim razinama na području Županije. Održano je niz manifestacija koje imaju za cilj promicanje tradicije i narodnih običaja, među kojima su Đakovački vezovi, Đakovački rezovi, Surduk festival (11. do 13. lipnja), SLAMA, land art festival (17. - 22. Kolovoza) u Lugu, Miholjačko sijelo, Jesen u Baranji, Berbene svečanosti u Batini, smotru folklor u Širokom polju, Čvarak fest u Karancu, Šimunovo u HNK-u, 11. Likovne susrete Ars Danubia u Erdutu, Ribarske dane u Kopačevu, VII. Smotru folklor "Slavonijo u jesen si zlatna" u Tenji te razne manifestacije koje organizira udruga Šokačka grana iz Osijeka.

I **lovstvo** je dio turističke ponude Županije. Zajednička lovišta na području Osječko-baranjske županije u zakupu su lovačkih društava.

U veljači 2010. godine jednostrano je raskinut Ugovor o zakupu lovišta s lovozakupnikom zajedničkog lovišta broj XIV/136 - "Dalj", lovačkim društvom "Fazan" Dalj, zbog neizvršavanja uvjeta iz Zakona i Ugovora, odnosno zbog neplaćanja lovozakupnine. Budući da nakon provedenog Javnog natječaja za zakup navedenog zajedničkog lovišta Skupština Županije nije usvojila ponudu lovačkog društva "Jazavac" Dalj ocjenjujući da ee promjenom naziva lovačkog društva pokušava izigrati Zakon, Župan je u prosincu predložio Skupštini donošenje Zaključaka o ponovnom raspisivanju javnog natječaja za davanje u zakup predmetnog lovišta, koji je Skupština i prihvatila..

7. Energetika i održivi razvoj

I prema određenjima državne Strategije, održivi razvitak je razvitak koji zadovoljava potrebe današnjice, a pritom ne ugrožava potrebe budućih generacija. Održivi razvitak ostvaruje ravnotežu između zahtjeva za unaprjeđivanjem kakvoće života (ekonomska sastavnica), za ostvarivanjem socijalne dobrobiti i mira za sve (socijalna sastavnica) te zahtjeva za očuvanjem sastavnica okoliša kao prirodnog dobra o kojima ovise i sadašnja i buduće generacije.

Postupajući sukladno ovim određenjima, Županija je nastavila pripremu dokumenata odnosno poduzimanje aktivnosti usmjerene potpunijem iskorištenju čistih, prirodnih, osobito obnovljivih, izvora energije, njezinom štedljivom korištenju te aktivnostima zaštite okoliša i prirode od zagađenja čiji je uzročnik čovjek.

Na temelju potpisane Energetske povelje u okviru projekta Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama (SGE) u Republici Hrvatskoj, te Pisma namjere u 2008. g. nastavljeno je sa daljnjim aktivnostima prema projektu osiguravanja **energetske učinkovitosti** u objektima u vlasništvu Županije odnosno u objektima ustanova nad kojima Županija ima osnivačka prava. Zadužene osobe uspješno popisuju mjesečnu, ali i tjednu potrošnju, uz stalno savjetovanje i pomoć sa stručnim osobama iz Agencije za razvoj. Popisani su svi objekti, njihove površine, tipovi grijanja i te se vrijednosti unose u registar. Putem Informacijskog sustava za gospodarenje energijom (ISGE) kontinuirano on-line pratimo potrošnju energije i imamo uvid u potrošnju u svim objektima. Svaki korisnik ima svoju korisničku šifru za unos podataka.

Agencija za razvoj kao koordinator u suradnji sa Upravnim odjelom za zdravstvo i socijalnu skrb te Upravnim odjelom za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu u suglasnosti sa Županom predložila je prioritete za prijavu na natječaj Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost RH. Osječko-baranjska županija prijavila je u rujnu 2010. godine na Natječaj za korištenje sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost radi financiranja programa i projekata u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, dva projekta što je i najviše bilo dozvoljeno ovim natječajem. Radi se o projektu "Uvođenje prirodnog plina kao energenta, termoregulacija sustava grijanja te zamjena dotrajale stolarije Doma za starije i nemoćne osobe Beli Manastir" ukupne vrijednosti u iznosu od 1.417.191 kune te projektu "Poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade Gimnazije Beli Manastir" ukupne vrijednosti u iznosu od 1.350.687 kuna.

Jednako tako Osječko-baranjska županija pomogla je u pripremi i izradi potrebne dokumentacije za još 20 javnih objekata koji se nalaze na području posebne državne skrbi u Osječko-baranjskoj županiji. Glede zamjene odnosno rekonstrukcije novog sustava grijanja (lož ulje koje treba zamijeniti sa prirodnim plinom) prijavljeno je 18 škola te 2 zdravstvene ustanove, dok je za promjenu građevinske stolarije prijavljeno 16 škola te 2 zdravstvene ustanove. Ukupna vrijednost prijavljenih projekata iznosi 19.612.376 kn. Prijavljeno je i 9 škola za energetske pregled (u iznosu od 76.001,70 kn).

U prosincu 2010. godine Osječko-baranjska županija otvorila je Info galeriju za energetske efikasnosti (EE info galerija), koja se nalazi u Agenciji za razvoj Osječko-baranjske županije, Stjepana radića 4, Osijek. EE info galerija je funkcionalna i sadržajna cjelina, te se iz tog razloga sastoji od informativnih plakata, info-edukacijski brošura te prilagođenih komunikacijskih sustava u sklopu kojih su izloženi informativni B1 plakati.

Građani na ovom mjestu mogu dobiti savjete o toplinskoj izolaciji, smještaju kuće, adaptaciji stare kuće, smjernice za pravilno zagrijavanje prostora, primjeni solarnih kolektora, hlađenju prostora, energetske efikasnoj rasvjeti i uštedi pri svakodnevnom korištenju kućanskih uređaja a sve u svrhu povećanja energetske efikasnosti.

Nastavljajući projekte plinifikacije pojedinih područja Županije, Župan je pratio dinamiku provedbe **plinifikacije Županije** s obzirom na zaključene ugovore. Radi provedbe članka 40. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina ("Narodne novine" 83/09.), kojim je propisano da se ugovori o koncesiji za distribuciju plina i za izgradnju distribucijskog sustava i distribuciju plina moraju uskladiti s odredbama Zakona, odnosno odredbama Uredbe o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju plina i koncesiju za izgradnju distribucijskog sustava, Župan je uskladio postojeće ugovore, tako su usklađeni: Ugovor o koncesiji za izgradnju distribucijskog sustava plinovoda i pružanje usluga distribucijskim sustavom na području naselja Stipanovci i Kelešinka u Općini Podgorač, Ugovor o koncesiji za izgradnju distribucijskog sustava i distribuciju plina na sustavu koji će se povezati na postojeći distribucijski sustav na dijelu područja Osječko-baranjske

županije, Ugovor o koncesiji za izgradnju distribucijskog sustava plinovoda i pružanje usluga distribucijskim sustavom na području Općine Ernestinovo i Ugovor o koncesiji za izgradnju distribucijskog sustava plinovoda i pružanje usluga distribucijskim sustavom na području Baranje.

Višenamjenski hidrotehnički sustav za uređenje voda i zemljišta (VS) Osijek definiran je Prostornim planom Osječko-baranjske županije i Strategijom prostornog razvitka Republike Hrvatske. U okviru ovog projekta trebalo je izgraditi branu, postrojenje za proizvodnju električne energije te brodsku prevodnicu. Na ovaj način, projekt bi imao dvojnju funkciju: funkciju u okviru sustava navodnjavanja te energetske funkciju. U cilju nastavka aktivnosti na realizaciji ovog projekta pripremljena je u prosincu 2010. godine radna verzija teksta Sporazuma o sufinanciranju izrade Stručne revizije Studije opravdanosti i izvodivosti investicije izgradnje Višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje voda i zemljišta (VHS) Osijek (čija vrijednost se procjenjuje na oko 880.000,00 kuna s PDV-om) i izrade Studije procjene utjecaja zahvata na okoliš za izgradnju Višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje voda i zemljišta (VHS) Osijek (čija vrijednost se procjenjuje na oko 2.460.000,00 kuna s PDV-om). Ovim prijedlogom Sporazuma predviđeno je zatvaranje financijske konstrukcije ovog projekta (Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva 10%, Hrvatska elektroprivreda d.d. Zagreb 37,5%, Hrvatske vode Zagreb 37,5% i Osječko-baranjska županija 15% od ukupne vrijednosti). Tekst sporazuma dostavljen je sporazumnim stranama na očitovanje.

U području **zaštite prirode** stav Župana je da se prirodne vrijednosti moraju štititi na način da zaštita ne ugrožava stanovništvo na tom području. Ciljeve i mjere zaštite kao i obuhvat zaštićenih područja je nužno usuglasiti s drugim aktivnostima i potrebama na određenom području na načelima održivog razvitka. Pri tome niti jedan element pa niti zaštita prirode ne može biti iznad svih ostalih nego samo jedan od ravnopravnih elemenata koji se međusobno usuglašavaju. Jedini interes koji mora biti iznad svih je interes čovjeka, stanovnika tog prostora kome se mora omogućiti dostojan život kojeg nema bez ekonomskog razvitka. Župan je u izvještajnom razdoblju uputio Županijskoj skupštini na razmatranje Informacije o stanju i programima razvitka Parka prirode Kopački rit (Skupština ju je razmatrala u studenom 2010. godine).

Aktivnosti Župana u području **zaštite okoliša** usmjerene osiguravanju uvjeta za izvršavanje poslova u okviru propisanog djelokruga usmjeravanjem djelovanja nadležnih tijela i institucija u cilju cjelovitog očuvanja kakvoće okoliša, očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti, racionalnog korištenja prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, a s osnovnim ciljem osiguranja zdravog života za stanovnike Osječko-baranjske županije kao i temelja održivog razvitka, bile su usmjerene na predlaganje Županijskoj skupštini razmatranje Izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom u Osječko-baranjskoj županiji za razdoblje 2007.-2014. godine u 2008. godini (Skupština ga je razmatrala u rujnu 2010. godine).

Sukladno odredbama Zakona o otpadu te Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine, Županija je u izvještajnom razdoblju nastavila aktivnosti na uspostavi **integralnog sustava gospodarenja otpadom** na području Županije. Temeljem Ugovora o zajedničkom ulaganju u pripremne radove za osnivanje i izgradnju Centra za gospodarenje otpadom na području Osječko-baranjske županije koji je Župan je u ime Osječko-baranjske županije zaključio s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, isplata sredstava Fonda vezana je uz potpisivanje sporazuma sa svim jedinicama lokalne samouprave na području Županije. Župan je 04. svibnja 2010. godine prihvatio Prijedlog Sporazuma o uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Osječko-baranjske županije koji je upućen svim jedinicama lokalne samouprave na potpisivanje.

U izvještajnom razdoblju su sve jedinice lokalne samouprave (42 grada/općine) potpisale Sporazum koji je Župan dana 15. srpnja 2010. godine zajedno sa natječajnom dokumentacijom za javno nadmetanje za pripremu i financiranje projekta izgradnje Centra za gospodarenje otpadom u Osječko-baranjskoj županiji uz sufinanciranje sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i fondova Europske unije dostavio na mišljenje Fondu. Dopisom od 30. prosinca 2010.

godine Fond je obavijestio Župana da je Operativnim programom "Okoliš i Energetika" koji je predviđen za korištenje Strukturnih fondova, predviđena struktura kojom se određuje da je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Upravljačko tijelo, a kao krajnji korisnici određeni su Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (za gospodarenje otpadom) i Hrvatske vode (za upravljanje vodama) koji će u ime krajnjeg primatelja pomoći (centri za gospodarenje otpadom odnosno komunalne tvrtke kao Vodovod i kanalizacija) voditi kompletan program izgradnje centara za gospodarenje otpadom (Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost), odnosno uređaje za obradu otpadnih voda sa kanalizacijskim sustavom (Hrvatske vode).

Kompletan sustav od projektiranja i izrade aplikacije, ugovaranja radova te plaćanja ići će preko Krajnjih korisnika tj. Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost i Hrvatskih voda. U tu svrhu Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost kao Krajnji korisnik će sa krajnjim primateljem pomoći sklopiti ugovor o međusobnim pravima i obavezama, kojim će se definirati svi odnosi kod izgradnje centra za gospodarenje otpadom.

U ovom trenutku Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost priprema projektne zadatke za raspis javnog natječaja za izradu projektne dokumentacije i aplikacije. Kako se radi o promjeni sustava korištenja EU fondova u budućem razdoblju vezano uz Strukturne fondove započete su i izmjene i dopune Smjernica za pripremu i financiranje projekata izgradnje centara za gospodarenje otpadom u kojima će sve procedure biti definirane.

8. Promet

Osijek kao važno prometno križanje u Hrvatskoj, ishodište je i cilj znatnih količina cestovnih i željezničkih prometnih tokova, na koje treba odgovoriti redefiniranjem postojeće mreže prometnica i terminala kao i planiranjem hijerarhijski jasnog međusobnog usklađenja ponude cestovnog, željezničkog, riječnog i zračnog prometa, vodeći računa da se u Osijeku stječe i prepliće prometna potražnja roba i ljudi u rasponu od najširih daljinskih do prigradskih i gradskih putovanja.

Treba naglasiti, da položaj koji omogućava optimalan pristup na europske i svjetske prometne tokove mora biti prije svega kvalitetna osnova za razvoj cjelokupnog gospodarstva ovog prostora. Pri tome je za ovaj dio Hrvatske strateški najznačajniji prometni pravac Podunavlje-Jadran. Izgradnjom novih cestovnih pravaca (autocesta i brzih cesta) i modernizacijom postojećih željezničkih pravaca formirat će se moderni integralni sustav Istočne Hrvatske. Na taj način stvorit će se infrastrukturna osnova za što kvalitetniju i bržu integraciju u prostor srednje Europe.

Sukladno navedenom, razvidna je potreba izrade prostorno-prometne studije prometnog sustava šireg područja grada Osijeka. Troškovi njezine izrade procjenjuju se na oko 4.000.000,00 kuna + PDV. Tijekom mjeseca prosinca 2010. godine pripremljena je radna verzija Sporazuma o sufinanciranju izrade Prostorno-prometne studije prometnog sustava šireg područja grada Osijeka. Ovim prijedlogom Sporazuma predviđeno je zatvaranje financijske konstrukcije ovog projekta u čijem financiranju bi Osječko-baranjska županija sudjelovala sa 10% sredstava. Tekst sporazuma dostavljen je sporazumnim stranama na očitovanje.

Zbog iskorištenja gospodarskih potencijala Osječko-baranjske županije na lokacijama u Baranji, posebice oživljavanja turizma na području Parka prirode Kopački rit i Vinske ceste Zmajevac-Suza Osječko-baranjska županija je pokrenula **projekt izgradnje javnih luka u Aljmašu, Batini i Osijeku**, otvorenih za javni promet putnika. Do sada su izrađeni Elaborati utvrđivanja lučkih područja i njihovih granica, kao i studije utjecaja na okoliš za Batinu i Aljmaš, a zaprimljene su i potvrde glavnih projekata kao i potvrda o usklađenosti s odredbama zaštite okoliša NATURA 2000.

Osječko-baranjska županija do sada je uložila 1.300.000,00 kuna u pripreme radnje i ishođenje građevinske dozvole, a spremna je i nadalje financijski pratiti investiciju sukladno mogućnostima proračuna. Tijekom mjeseca rujna Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture započelo

je realizaciju investicije izgradnje luke u Batini s 500.000,00 kuna, te je Župan uputio zamolbu spomenutom ministarstvu da se putem Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Hrvatskih voda, Agencije za vodne putove i Lučke uprave Vukovar osiguraju sredstva za cjelovitu realizaciju projekta u 2011. godini.

Nadalje, Osječko-baranjska županija je u Proračunu za 2011. godinu osigurala sredstva u iznosu od 2.500.000,00 kuna i to za izgradnju turističke luke u Aljmašu, Općina Erdut.

Prijevoz putnika u cestovnom prometu na području Osječko-baranjske županije organiziran je u skladu sa Zakonom o prijevozu putnika u cestovnom prometu. **Županijski linijski prijevoz putnika** na području Županije obavljaju Panturist d.d. Osijek, Čazmatrans - Nova d.o.o. Čazma i Gradski prijevoz putnika d.o.o. Osijek, a na temelju dozvola za županijski prijevoz putnika koje su navedenim prijevoznicima izdane s rokom važenja od pet godina od datuma izdavanja. U 2010. godini izdano je 58 dozvola na zahtjev Panturistu d.d. Osijek, 3 dozvole Gradskom prijevozu putnika d.o.o. Osijek, te sukladno zaključenom zajedničkom Ugovoru o poslovno-tehničkoj suradnji između GPP-a i Panturista, navedenim prijevoznicima odobreno je 4 dozvole.

9. Zadovoljavanje komunalnih potreba

Osječko-baranjska županija svake godine, vodeći brigu o potrebama jedinica lokalne samouprave i uravnoteženom razvoju cjelokupnog područja Županije, u svom Proračunu osigurava financijska sredstva za pomoć jedinicama lokalne samouprave u realiziranju projekta izgradnje ili obnove komunalne infrastrukture. Tijekom 2010. godine iz Proračuna Osječko-baranjske županije, odobrene su financijske potpore jedinicama lokalne samouprave za projekte:

Namjena	Sredstva 2010. u kn	Sredstva 07.-12.2010. u kn
vodoopskrba i odvodnja	1.485.000,00	945.000,00
Sanitarno-tehnička infrastruktura	90.000,00	90.000,00
Izgradnja društvenih domova i adaptacija spomenika kulture	530.000,00	330.000,00

Pored toga, na temelju zahtjeva jedinica lokalne samouprave, Osječko-baranjska županija u 2010. godini financira izgradnju pet (5) **športskih terena (rukometnih igrališta)** u gradovima: Osijeku (Jug II, OŠ Tin Ujević) i Belom Manastiru (naselje Šećerana) te općinama: Donja Motičina (naselje Seona), Drenju (naselje Potnjani) i Podgoraču (naselje Stipanovci). Izgradnja navedenih terena je završena, a u izvještajnom razdoblju je isplaćeno 632.360,03 kn. Ukupna vrijednost investicije je 964.244,79 kn za radove i 42.050,00 kn za nadzor.

Na temelju zahtjeva jedinica lokalne samouprave, Osječko-baranjska županija je u 2010. godini financirala opremanje osam (8) **dječjih igrališta** u gradovima: Belišću (naselje Bistrinci), Valpovu (naselje Nard) i Donjem Miholjcu (naselje Rakitovica) te općinama: Donja Motičina (naselje Seona), Satnica Đakovačka, Bizovac (naselje Habjanovci) i Darda (Osnovna škola Jagodnjak, PŠ Uglješ (dvorište škole). Ukupna vrijednost investicije je 335.197,63 kn. Igrališta su postavljena, a u izvještajnom razdoblju isplaćeno je 335.197,63 kn.

Nastavljajući politiku pružanja potpore u izgradnji i obnovi objekata sakralne kulture, Županija je u 2010. godini osigurala 600.000,00 kuna za izgradnju, rekonstrukciju ili opremanje **sakralnih objekata** s područja Osječko-baranjske županije.

10. Zdravstvo

Imajući u vidu značenje zdravstvene zaštite i problematiku pružanja zdravstvene zaštite stanovništvu, posebice u uvjetima financijske krize te započetih reformi cjelokupnog sustava, Župan se uključivao u sve aktivnosti u području zdravstva u okvirima nadležnosti Županije ili za čije rješavanje Županija ima interes. U tom sklopu pratio je poslovanje zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Osječko-baranjska županija, analizirao financijsko stanje, predlagao i poduzimao mjere za poboljšanje stanja, za bolju dostupnost i kvalitetu usluge korisnicima. S tim u svezi, često je kontaktirao i s resornim Ministarstvom, drugim državnim institucijama i ustanovama (primjerice Hrvatski zavod za hitnu medicinu, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i dr.) te poduzimao druge mjere radi ostvarivanja zacrtane politike.

10.1. Ulaganje u tekuće i investicijsko održavanje te kapitalne projekte zdravstvenih ustanova

Odlukom o kriterijima, mjerilima, načinu financiranja i rasporedu sredstava zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Osječko-baranjska županija i Kliničkoj bolnici Osijek u 2010. godini utvrđen je iznos za tekuće i investicijsko održavanje za zdravstvene ustanove čiji je osnivač Osječko-baranjska županija (domove zdravlja Osijek, Đakovo, Valpovo, Donji Miholjac, Našice i Beli Manastir, Opću županijsku bolnicu Našice, Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije, Hitnu medicinsku pomoć Osječko-baranjske županije i Polikliniku "SUVAG") od 9.612.653 kuna, a utrošeno je 2.523.025,47 kuna, te za dospjele, a nepodmirene obveze 7.089.621,16 kuna. Za kapitalna ulaganja predviđen je iznos od 14.068.575,00 kuna, a utrošeno je 14.054.768,00 kuna. Za Kliničku bolnicu Osijek predviđeno je 11.727.962,00 kuna za kapitalna ulaganja, a utrošeno je 11.712.788,02 kuna. Ukupno realizirano je 99,91% decentraliziranih sredstava.

Slijedom Odluke i posebnog Programa nastavljeni su višegodišnji projekti adaptacije, dogradnje i opremanja Zdravstvene stanice Donji Grad, izgradnje i opremanja ambulante Vladislavci, izgradnje nove zgrade fizikalne medicine, rehabilitacije i specijalističkih ambulanti u Donjem Miholjcu, nastavljena dodatna ulaganja na građevinskom objektu Zavoda za javno zdravstvo u Osijeku, Drinska 8. te izmjena krovništva i dogradnja prostora ginekologije i pedijatrije Opće županijske bolnice Našice.

Dakle, svi planirani projekti po utvrđenom Planu prioriteta su i realizirani.

10.2. Koncesije na primarnoj razini zdravstvene zaštite

Slijedom novog Zakona o zdravstvenoj zaštiti javnu zdravstvenu službu na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti mogu obavljati na osnovi koncesije fizičke osobe i zdravstvene ustanove, osim zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska, županija, odnosno Grad Zagreb, ako ispunjavaju uvjete propisane Zakonom. Utvrđeno je da se na osnovi koncesije mogu obavljati zdravstvena djelatnost obiteljske medicine, dentalna medicina, zdravstvena zaštita dojenčadi i predškolske djece, zdravstvena zaštita žena, laboratorijska dijagnostika, medicina rada i zdravstvena njega u kući. Koncesija se daje na vrijeme od 10 godina.

Koncesiju za obavljanje javne zdravstvene službe sukladno mreži javne zdravstvene službe i mreži ugovornih subjekata medicine rada, na prijedlog pročelnika ureda upravnog tijela nadležnog za zdravstvo, daje župan, uz suglasnost ministra. Župan objavljuje obavijest o namjeri davanja koncesije za broj koncesija određen mrežom javne zdravstvene službe umanjen za broj timova primarne zdravstvene djelatnosti za koji dom zdravlja ima sklopljen ugovor o provođenju zdravstvene zaštite s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Koncesiju mogu dobiti i nositelji timova primarne zdravstvene djelatnosti u domovima zdravlja uz prethodnu suglasnost upravnog vijeća toga doma zdravlja.

Kako bi upravna vijeća domova zdravlja čiji je osnivač Osječko-baranjska županija ujednačeno pristupila odlučivanju o davanju prethodne suglasnosti radnicima domova zdravlja za

obavljanje djelatnosti na osnovi koncesije te radi ispunjavanja temeljne uloge doma zdravlja kao nositelja zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti, koji mora osigurati ostvarenje načela sveobuhvatnosti, cjelovitog pristupa primarne zdravstvene zaštite te načela dostupnosti i kontinuiranosti pružanja zdravstvene zaštite na svom području, nužno je bilo utvrditi kriterije po kojima će se radnicima doma zdravlja dati prethodna suglasnost za koncesiju. Stoga je na prijedlog Župana Skupština Osječko-baranjske županije 2. srpnja 2010. godine donijela Zaključak o kriterijima za davanje suglasnosti za koncesiju u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na području Osječko-baranjske županije. Zaključkom se obvezuju upravna vijeća domova zdravlja čiji je osnivač Osječko-baranjska županija da svoju odluku o davanju prethodne suglasnosti zdravstvenim radnicima doma zdravlja za obavljanje djelatnosti na osnovi koncesije temelje na njime utvrđenim kriterijima.

Poslove pripreme obavilo je Stručno povjerenstvo za provedbu postupka davanja koncesije za obavljanje javne zdravstvene službe na području Županije koje je formirao Župan. Obavijesti o namjeri davanja koncesije objavljene su u „Narodnim novinama“ i web stranici Županije 11. kolovoza 2011. godine (izuzev medicine rada jer za medicinu rada nije utvrđena mreža), a ponude su zdravstveni radnici mogli dostaviti najkasnije do 20. rujna 2010. godine.

U roku je ponesena 351 ponuda (1 ponuda podnesena je izvan roka) a koncesija je dodijeljena za 348 timova i to za 123 tima obiteljske (opće) medicine (nepopunjeno 21 mjesto u Mreži), za 89 timova dentalne medicine (nepopunjeno 39 mjesta u Mreži), za 13 timova zdravstvene zaštite žena (nepopunjeno 7 mjesta u Mreži), za 7 timova zdravstvene zaštite dojenčadi i predškolske djece (nepopunjeno 9 mjesta u Mreži), za 7 timova laboratorijske dijagnostike (popunjena sva mjesta u Mreži) te za 109 timova zdravstvene njege u kući (nepopunjena 3 mjesta u Mreži, za 1 ponudeno mjesto nisu ispunjeni natječajni uvjeti, a 2 ponude su bile ponuđene preko broja mjesta u Mreži za Grad Osijek i zbog toga nisu prihvaćene).

Ugovori o koncesiji potpisani su s danom 15. siječnja 2011. godine sa 347 timova (1 ugovor nije potpisan zbog osobnih razloga zdravstvenog radnika kojemu je dodijeljena koncesija nastalih nakon podnošenja ponude i dodjele koncesije).

10.3. Pripreme za reformu hitne medicinske pomoći i preuzimanje sanitetskog prijevoza u domove zdravlja

Sukladno novom Zakonu o zdravstvenoj zaštiti domovi zdravlja čiji je osnivač Osječko-baranjska županija izmijenili su svoje statute te uskladili djelatnost ustanove na način da su postojeću djelatnost proširili na patronažnu zdravstvenu zaštitu, zdravstvenu njegu, palijativnu skrb bolesnika i sanitetski prijevoz te brisali školsku medicinu i higijensko epidemiološku djelatnost. Na ovaj je način započelo stvaranje formalno pravnih pretpostavki za preuzimanje sanitetskog prijevoza budući da sanitetski prijevoz po novom Zakonu više nije djelatnost hitne medicinske pomoći te je predviđeno da ga mogu obavljati domovi zdravlja.

Iz istih razloga Hitna medicinska pomoć Osječko-baranjske županije u postupku je promjene djelatnosti i naziva. Donesena je Odluka o promjeni naziva i djelatnosti Hitne medicinske pomoći Osječko-baranjske županije koja je u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi na ocjeni sukladnosti sa zakonom.

Međutim, iako se na terenu tek stvaraju formalno pravne pretpostavke za izdvajanje sanitetskog prijevoza iz Hitne medicinske pomoći kao samostalne djelatnosti primarne zdravstvene zaštite, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje je 31. prosinca 2010. godine u Večernjem listu objavio Obavijest o Natječaju za sklapanje ugovora o provođenju sanitetskog prijevoza objavljenom na internet stranicama HZZO-a, a koji je bio otvoren od 3. do 17. siječnja 2011. godine.

Domovi zdravlja Osječko-baranjske županije javili su se na natječaj, ali je Županija Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi te Hrvatski zavod za hitnu medicinu pismeno upozorila na njegove brojne nedostatke kao i na složenu problematiku koju

izdvajanje sanitetskog prijevoza otvara (u trenutku raspisivanja natječaja nisu bili poznati niti kadrovski standardi i normativi, niti vrijednost tima, niti su stvorene sve pravne pretpostavke – postupci u tijeku, teško je osigurati materijalne i tehničke uvjete za izdvajanje s obzirom na smanjenje financijskih sredstava za financiranje decentraliziranih funkcija u zdravstvu i druge probleme vezane uz preuzimanje radnika i tehnološke viškove koji se očekuju ako se primjene kasnije utvrđeni standardi te činjenicu da bi primjenom takovih standarda ovako dostignuta razina sanitetskog prijevoza zasigurno bila narušena).

10.4. Rodilište u Đakovu

Kao što je poznato, Odjel zdravstvene inspekcije Ministarstva zdravstva i socijalne izvršio je dana 13. listopada 2009. godine zdravstveno inspekcijski nadzor rodilišta te zaključilo da u rodilištu nema mogućnosti operativnog dovršenja poroda radi nepostojanja operacijske dvorane, nedostatka potrebne opreme te posebno radi nedostatka anesteziologa i potrebnih pratećih službi. Rješenjem Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi od 19. studenog 2009. godine zabranjeno je Domu zdravlja Đakovo obavljanje rodilišne djelatnosti zbog neispunjavanja uvjeta u pogledu prostora, medicinsko-tehničke opreme i zdravstvenih radnika sa rokom izvršenja odmah po primitku rješenja, tako da je rodilište prestalo s radom dana 23. studenog 2009. godine.

Župan je uputio niz pisama i Predsjednici Vlade Republike Hrvatske i Ministru zdravstva i socijalne skrbi sa zahtjevom da se osiguraju sredstva za uređenje prostora, nabavku opreme te materijalne rashode i rashode za zaposlene. Dom zdravlja Đakovo je po zatvaranju rodilišta uputio dopise okolnim bolnicama u kojem traži pomoć pri zbrinjavanju medicinskih sestara i primalja. Od svih su stizali odgovori da zbog Odluke MZSS o zabrani zapošljavanja nisu u mogućnosti zbrinuti djelatnice đakovačkog rodilišta.

S obzirom da je nakon donošenja rješenja o zatvaranju rodilišta u Dalmaciji (Imotski, Sinj i Makarska) i reakcije stanovništva tih područja i Doma zdravlja Split na ovakvu odluku Ministarstva, ubrzo od strane Ministarstva obećana konkretna pomoć za njihovo osposobljavanje za rad, a 17. svibnja 2010. godine Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je održalo sastanak s predstavnicima privremeno zatvorenih rodilišta u RH na koji predstavnici đakovačkog rodilišta nisu bili pozvani.

Župan Osječko-baranjske županije je u svom dopisu od 21. svibnja 2010. godine, koje je naslovljeno na Vladu RH - predsjednicu Jadranku Kosor i MZSS - ministra Milinovića, zatražio da se u okvirima Državnog proračuna hitno osiguraju potrebna sredstva za nastavak rada i đakovačkog rodilišta.

Dana 31. svibnja 2010. godine održan je drugi sastanak s predstavnicima privremeno zatvorenih rodilišta u MZSS, na koji je pozvan i ravnatelj Doma zdravlja Đakovo. Na ovom sastanku ravnatelj ustanova u kojima su navedena rodilišta (domova zdravlja Split i Đakovo) donijeli su tlocrte postojećih prostora koji se trebaju adaptirati u operacijsku salu kao i podatke o vršnoj snazi napona, mjestima ulaska i izlaska energije i opskrbe vodom, te specifikacije postojeće i nedostajuće opreme.

Dana 2. rujna 2010. godine izvršen je obilazak rodilišta od strane izabrane tvrtke vezano uz opremanje i uređenje izvanbolničkih rodilišta koja Ministarstvu treba ponuditi daljnja rješenja.

Dom zdravlja Đakovo je dopisom od 06. rujna 2010. godine zatražio od Direkcije HZZO-a refundaciju plaća medicinskih sestara i primalja koje su radile u rodilištu za razdoblje od siječnja do srpnja 2010. godine, s obzirom da je rodilište uvršteno u program opremanja i uređenja privremeno zatvorenih rodilišta. Zatražen je ukupan iznos od 449.510,30 kuna za sedam mjeseci rada budući su medicinske sestre i primalje i dalje u radnom odnosu u Domu zdravlja Đakovo. HZZO je takva djelatnost nije niti ugovorena. HZZO je odgovorio da Dom zdravlja Đakovo za 2010. godinu nema ugovorenu rodilišnu djelatnost. Sestre i primalje raspoređene su na druga radna mjesta privremeno ili stalno.

Očekuju se daljnje aktivnosti Ministarstva u svrhu osposobljavanja đakovačkog rodilišta za rad sukladno propisanim standardima i normativima.

10.5. Početak rada pokretnog mamografa na terenu

Radi bolje dostupnosti mamografskih pregleda u okviru Nacionalnog programa Ranog otkrivanja raka dojke, te radi dostizanja cilja da se mamografskim pregledima odazove barem 70% pozvanih žena, u 2009. godini u Proračunu Županije osigurana su sredstva u visini 1.488.278,00 kuna za nabavku pokretnog mamografa za potrebe Doma zdravlja Osijek, ali i drugih domova zdravlja s područja Županije.

Prema podacima o rezultatima 1. ciklusa provedbe Nacionalnog programa na poziv se na području Županije odazvalo 56,9% žena, kada se tome pribroje i žene koje su pozvane, a pregledane su unutar godinu dana te žene koje su umrle ili boluju od bolesti dojke taj je postotak 63,3%. Kada je riječ o području Baranje u istom razdoblju podaci su puno drastičniji, odnosno na poziv se odazvalo 40,1% žena, odnosno 48,2% žene ako se pribroje one koje su pregledane su unutar godinu dana te žene koje su umrle ili boluju od bolesti dojke.

Stoga su prvi pregledi pokretnim mamografom učinjeni na području Baranje i to u razdoblju od 04. listopada do 05. studenog 2010. godine. Prema podacima o radu mobilnog mamografa u tom razdoblju u mjestima Jagodnjak, Zmajevac, Duboševica, Topolje, Batina ukupno je pozvano 628 žena, a odazvale su se pozivu 364 žene (59%). 127 pozvanih žena trajno nisu prisutne u mjestu prebivališta pa se poziv nisu niti mogle odazvati pa su nakon toga privremeno isključene iz programa. Najslabiji odziv bio je u Jagodnjaku (43%) i Zmajevcu (46%), a najbolji u Duboševici (79%) i Topolju (63,5%). U Batini se odazvalo 54% pozvanih žena. Odziv se može smatrati relativno dobrim s obzirom da se radi o ženama koje su već pozivane na mamografske preglede u mjesta gdje se nalazi stacionirani mamograf, a na isti se nisu odazvale, dakle ženama slabije motiviranim, često i socijalno ugroženijim.

Za rad pokretnog mamografa, s obzirom na povećane materijalne izdatke i izdatke za zaposlene, Županija je Domu zdravlja Osijek doznala 30.000,00 kuna, a za provedbu Nacionalnog programa Zavodu za javno zdravstvo, kao koordinatoru, odobreno je i isplaćeno iz Proračuna Županije 100.000,00 kuna.

11. Socijalna skrb

S obzirom da je Županija osnivač tri **doma za starije i nemoćne osobe** na svom području u Osijeku, Đakovu i Belom Manastiru, Župan je poduzimao niz aktivnosti u svrhu zadržavanja postojećeg ili poboljšanja standarda ovih ustanova. Uz to, financirani su troškovi ogrjeva za socijalno ugrožene građane, dodjeljivane jednokratne pomoći, financirani/sufinancirani projekti civilnih udruga i dr..

Temeljem Odluke o minimalnim financijskim standardima za decentralizirano financiranje domova za starije i nemoćne osobe osigurana su sredstva za nastavak dogradnje jedinice za pojačanu njegu Doma u Đakovu. Za **kapitalna ulaganja u domove za starije i nemoćne osobe** čiji je osnivač Osječko-baranjska županija (Osijek, Đakovo i Beli Manastir) u 2010. godini osigurano je 4.569.000,00 kuna. Od toga 3.000.000,00 kuna osigurano je za nastavak dogradnje jedinice za pojačanu njegu Doma za starije i nemoćne osobe Đakovo. Utrošeno je 2.996.894,32 kune. Uz dogradnju jedinice za pojačanu njegu u Đakovu, značajnija sredstva uložena su u plinifikaciju Doma u Belom Manastiru (340.963,74 kune). Ostala sredstva utrošena su za nabavku potrebne opreme domova (bolesničkih kreveta, ormara, različitih strojeva i aparata za potrebe kuhinje i sl.)

U 2010. godini za **troškove ogrjeva socijalno ugroženih građana** u Proračunu Županije osigurano je ukupno 7.077.500,00 kuna. Sredstva za troškove ogrjeva mogu slijedom Zakona o socijalnoj skrbi ostvariti osobe koje se griju isključivo na drva i čiji prihodovni cenzus ne prelazi visinu iznosa stalne novčane pomoći. Pravo na troškove ogrjeva utvrđuju jedinice lokalne samouprave za podnositelje zahtjeva s prebivalištem na svom području. Jedinice lokalne samouprave su do 30. studenog (zakonski rok za podnošenje zahtjeva za doznaku sredstava) ove godine utvrdile pravo na ogrjev za 7782 obitelji/samaca. Sredstva su osigurana za 7450 obitelji/samaca. Dakle, za 332 obitelji nije bilo mogućnosti jedinicama lokalne samouprave isplati sredstva za troškove ogrjeva, ali su pozvane jedinice lokalne samouprave da kroz svoje socijalne programe i za te obitelji osiguraju sredstva za troškove ogrjeva. U odnosu na 2009. godinu osigurana su sredstva za 209 korisnika više.

Uz to, važno je reći da Osječko-baranjska županija osigurava sredstva za daleko najveći broj korisnika od svih županija na području Republike Hrvatske i Grada Zagreba. Prva županija po broju korisnika iza Osječko-baranjske je Šibensko-kninska koja je u 2010. godini osigurala sredstva za 5855 korisnika. Zagrebačka županiji osigurala je sredstva za 2440 korisnika, a Primorsko-goranska za 1798 korisnika - radi se o županija koje su po broju stanovnika najbliže Osječko-baranjskoj županiji. Ove brojke dovoljno govore o izuzetno teškoj socijalnoj situaciji na području Županije.

Župan je zaprimio niz zahtjeva za **jednokratnu pomoć socijalno ugroženih građana** koje je samostalno rješavao zbog izuzetno teških životnih situacija i nužnosti žurnog reagiranja. Izuzetno teška ekonomska i gospodarska situacija producirala je izuzetno veliki broj zahtjeva građana za isplatu jednokratne novčane pomoći. Tijekom 2010. godine zaprimljeno je ukupno 2072 (prema 1800 u 2009. godini) zahtjeva. U Proračunu Županije za 2010. godinu za program "Jednokratne pomoći socijalno ugroženim građanima" osigurano je 685.000,00 kuna. Sredstva su isplaćena građanima i obiteljima u socijalno-zaštitnoj potrebi zbog iznimno teških trenutačnih životni okolnosti, prvenstveno nesretnog slučaja u obitelji, velike štete u kućanstvu nastala zbog nesreće ili elementarne nepogode, skupog liječenja, teške bolesti i slično. Župan je tijekom 2010. godine donio 8 rješenja kojima je dodijelio pomoć za 1417 korisnika (od toga za 365 korisnika koji su zahtjev podnijeli u 2009. godini, ali im pomoć u 2009. godini nije dodijeljena zbog nedostatka sredstava).

Kroz projekt "**Jednokratna pomoć obiteljima novorođene djece s područja Županije**" u okviru mjera pronatalitetne politike u 2010. godini isplaćeno je 1.380.000,00 kuna za 2760 novorođenih beba s prebivalištem na području Osječko-baranjske županije (po 500,00 kuna za novorođenčce).

12. Školstvo

Nadležnosti Županije u djelatnosti školstva ograničene su na stvaranje materijalnih uvjeta djelovanja školskih ustanova i to samo u odnosu na škole kojih je Županija osnivač. To se poglavito odnosi na ulaganja u prostorni standard prosvjetne djelatnosti te financiranje materijalnih troškova decentraliziranih funkcija. No i pored toga Županija je financirala programe i projekte u školstvu iznad minimalnog standarda te stipendirala učenike i studente te polaznike poslijediplomskih studija sukladno odlukama Županijske skupštine.

12.1. Ulaganja u školske objekte

Financiranje se provodi za 51 osnovnu školu te za ukupno 28 srednjih škola i 2 učenička doma u ukupno 256 objekata, za čije održavanje su potrebna iznimna sredstva i trud u cilju što kvalitetnijeg rada u školama.

Za kapitalne projekte osnovnih škola do kraja 2010. godini utrošena su sredstva Proračuna Osječko-baranjske županije u iznosu od 15.198.598,50 kuna te za opremanje osnovnih škola u iznosu od 1.205.594,76 kuna, što ukupno iznosi 16.404.193,26 kuna.

U **osnovnom školstvu** završene su sljedeće investicije: izgradnja nove škole OŠ kralja Tomislava Našice, PŠ Velimirovac, ukupne vrijednosti 3.553.446,72 kuna, ugradnja dizala u OŠ Antunovac, Antunovac, ukupne vrijednosti 284.814,00 kuna, ugradnja dizala u OŠ J.Kozarca, Semeljci, ukupne vrijednosti 278.131,00 kuna, ugradnja dizala u OŠ Kneževi Vinogradi, Kneževi Vinogradi, ukupne vrijednosti 368.705,58 kuna, ugradnja dizala u OŠ Jagodnjak, Jagodnjak, ukupne vrijednosti 280.044,17 kuna, izgradnja nove učionice OŠ Šećerana PŠ Petlovac, ukupne vrijednosti 206.148,00 kuna, sanacija krova i vlage športske dvorane OŠ kralja Tomislava Našice, ukupne vrijednosti 589.370,14 kuna i izgradnja nove športske dvorane OŠ Gorjani, Gorjani, ukupne vrijednosti 3.132.987,00 kuna, od čega je Osječko-baranjska županija uložila 289.906,25 kuna.

U tijeku je izgradnja 6 novih školskih objekata: izgradnja nove škole OŠ „Matija Gubec“ Magadenovac, PŠ Golinci, ukupne vrijednosti 2.850.000,00 kuna, s rokom završetka u 2013. godini, izgradnja nove škole OŠ Ante Starčevića Viljevo PŠ Podravska Moslavina, ukupne vrijednosti 4.400.000,00 kuna, s rokom završetka u 2013. godini, izgradnja nove športske dvorane OŠ Ivana Kukuljevića Belišće PŠ Veliškovci, ukupne vrijednosti 3.700.000,00 kuna, s rokom završetka u 2013. godini, izgradnja nove škole i športske dvorane OŠ Drenje, ukupne vrijednosti 13.000.000,00 kuna, s rokom završetka u 2013. godini, izgradnja športske dvorane OŠ M. Gubec, Piškorevci, ukupne vrijednosti 4.300.000,00 kuna, s rokom završetka u 2014. godini, i izgradnja športske dvorane OŠ Popovac, Popovac, ukupne vrijednosti 4.100.000,00 kuna, s rokom završetka u 2014. godini. Bitno je napomenuti da je Osječko-baranjska županija preraspodjelom sredstava ubrzala završetak izgradnje novih školskih objekata OŠ „Matija Gubec“ Magadenovac, PŠ Golinci, OŠ Ante Starčevića Viljevo PŠ Podravska Moslavina i nove športske dvorane OŠ Ivana Kukuljevića Belišće PŠ Veliškovci te će njihova izgradnja biti završena u 2011. godini, a ne kako je ugovoreno 2013. godine. Također je u tijeku izrada projektne dokumentacije za izgradnju športske dvorane OŠ Hinka Juhna Podgorač ukupne vrijednosti 230.000,00 kuna, s rokom završetka u 2011. godini.

Za kapitalne projekte srednjih škola do kraja 2010. godini utrošena su sredstva iz Proračuna Osječko-baranjske županije u iznosu od 1.941.836,74 kuna te za opremanje srednjih škola u iznosu od 399.999,96 kuna, što ukupno iznosi 2.341.836,70 kuna.

U **srednjem školstvu** završeni su radovi na obnovi objekta Obrtničke škole Osijek i izgradnji nove športske dvorane, ukupne vrijednosti 14.800.000,00 kuna i radovi na ugradnji dizala za invalide u SŠ Isidora Kršnjavoga Našice, ukupne vrijednosti 530.758,39 kuna. Završena je i izrada projektne dokumentacije za izgradnju novog objekta i športske dvorane Srednje škole Donji Miholjac, koja zajedno s komunalnim davanjima i vodnim doprinosom ukupno iznosi 983.315,21 kuna. U tijeku su radovi na sanaciji fasade i prozora Ekonomske škole Osijek ukupne vrijednosti 2.200.000,00 kuna, s rokom završetka u 2011. godini, a radi se i projektna dokumentacija za ugradnju dizala u SŠ Valpovo, vrijednosti 50.000,00 kuna, rokom završetka u 2011. godini i projektna dokumentacija za dogradnju I. gimnazije Osijek, ukupne vrijednosti 750.000,00 kuna, s rokom završetka u 2011. godini.

Od ulaganja u školske objekte posebno treba naglasiti izgradnju trodjelne **nastavno-športske dvorane Ugostiteljsko-turističke škole u Osijeku**. U svrhu priprema za izgradnju nastavno-športske dvorane Ugostiteljsko-turističke škole u Osijeku izvršen je otkup zemljišta i formiranje čestice u iznosu 3.253.865,54 kuna te s HEP-toplinarstvom d.o.o., Pogon Osijek ugovorena izgradnja priključka na distribucijsku mrežu u iznosu 1.924.950,00 kuna. Također je izrađeno idejno rješenje nove športske dvorane. Posebna geodetska podloga je obavezan dio zahtjeva za ishodenje lokacijske dozvole kao i osnovna podloga za izradu idejnog rješenja dvorane, te je stoga sklopljen Ugovor o izradi posebne geodetske podloge za izgradnju nastavno-športske dvorane Ugostiteljsko turističke škole u Osijeku ukupne vrijednosti 18.450,00 kuna.

Sredstva za **tekuće i investicijsko održavanje** ulažu se u otklanjanje nužnih sanacija (krovovi, instalacije, sanitarni čvorovi, stolarija, podovi i ostalo), a postupno se u školama rade pristupne rampe radi otklanjanja arhitektonskih barijera. U 2010. godine izvedeni su radovi investicijskog održavanja na 16 osnovnoškolskih objekata i 13 srednjoškolskih objekata te tekućeg održavanja na 83 školska objekta ukupne vrijednosti 7.392.886,00 kuna. Elementarna nepogoda u

svibnju i lipnju 2010. godine, uzrokovana obilnim kišama nanijela je štete i školskim objektima, najviše na području Baranje, Đakovštine i oko Našica. Osječko-baranjska županija hitnim je intervencijama omogućila daljnji rad školama. Izrađena je dokumentacija za kompletnu sanaciju škola od šteta uzrokovanih elementarnom nepogodom.

12.2. Financiranje decentraliziranih funkcija

Temeljem Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba **osnovnog školstva** u 2010. godini utvrđena su sredstva za materijalne i financijske rashode osnovnih škola Osječko-baranjske županije u visini od 44.214.074,00 kune. U odnosu na 2009. godinu sredstva za materijalne i financijske rashode za osnovno školstvo povećana su za 1.315.182,00 kune odnosno 3,07%. Ovom Odlukom povećana su sredstva u osnovnom školstvu za materijalne i financijske rashode zbog proširenja školskih kapaciteta, odnosno dogradnje i povećanja površine postojećih objekata.

Decentraliziranim sredstvima osigurava se minimalni financijski standard u osnovnom školstvu što podrazumijeva pokriće općih troškova škola bez potrebnih sredstava za ulaganja u razvoj prostora, suvremene opreme i obrazovanja kadrova. Analiza financijskih planova osnovnih škola upućuje na zaključak da iznosi koji su planirani za usavršavanje nastave (stručno usavršavanje, službena putovanja, usluge promidžbe i informiranja, zakupnine i najamnine) nisu dostatni za kvalitetno usavršavanje i praćenje novih standarda i novina u povećanju znanja i stručnosti zaposlenika. Tome se pridružuje i činjenica da je nabava suvremene opreme na niskoj razini. Da bi škole pratile suvremena postignuća i da bi bile mjesta stjecanja kvalitetnog odnosno vrhunskog znanja trebaju više sredstava. Dobri rezultati ostvareni su zahvaljujući ljudskoj komponenti.

Polazeći od obveze osnivača utvrđene Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi da organizira **prijevoz učenika osnovnih škola**, Osječko-baranjska županija kao osnivač provela je otvoreni postupak javne nabave s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom za prijevoz učenika osnovnih škola iz razloga što je dotadašnji ugovor bio zaključen do 31. prosinca 2009. godine. Prijevoz učenika osnovnih škola Osječko-baranjske županije obavlja prijevoznička tvrtka Panturist d.d. Osijek koja je odabrana u postupku javne nabave, jer je ponudila najpovoljniju cijenu od 11.741.280,15 kuna sa PDV-om, odnosno za četiri godine 46.965.120,60 kuna sa PDV-om. Ukupno se prevozi 4.059 učenika iz 43 osnovne škole s 56 kvalitetnih autobusa. Okvirni sporazum za nabavu prijevoza učenika osnovnih škola na području Osječko-baranjske županije potpisan je s prijevozničkom tvrtkom Panturist d.d. Osijek 06.studenog 2009. godine za razdoblje od četiri godine. Temeljem Okvirnog sporazuma za svaku kalendarsku godinu obuhvaćenu Okvirnim sporazumom zaključuje se Ugovor o prijevozu učenika osnovnih škola Osječko-baranjske županije. Za 2010. godinu Ugovor o prijevozu učenika osnovnih škola potpisan je 17. prosinca 2009. godine. Osječko-baranjska županija svim osnovnim školama plaća ugovoreni prijevoz učenika na redovitu nastavu, prijevoz učenika na izbornu nastavu uključujući i rano učenje stranih jezika, pa i ukoliko se održava u suprotnoj smjeni kao i prijevoz na županijska natjecanja.

U 2010. godini, **srednjim školama i učeničkim domovima** za pokriće materijalnih i financijskih rashoda u okviru decentraliziranih sredstava za Osječko-baranjsku županiju bilancirano je 27.398.976,00 kuna.

Decentraliziranim sredstvima osigurava se minimalni financijski standard srednjih škola i učeničkih domova što podrazumijeva pokriće općih troškova škola bez potrebnih sredstava za ulaganja u razvoj prostora, suvremene opreme i obrazovanja kadrova u školama i učeničkim domovima. Iz tako skromnih sredstava, škole su izdvojile za stručno usavršavanje zaposlenika 1.460.769,09 kuna što predstavlja 5,33% od ukupnih sredstava. Najveći dio sredstava troši se za pokriće fiksnih ili namjenskih rashoda na čiju visinu škole ne mogu utjecati i koji svake godine rastu brže od rasta ukupnih sredstava. Tu se osobito ističu troškovi prijevoza zaposlenika na posao i s posla i troškovi energije(grijanje i električna energija). U 2010. godini ovi troškovi utrošeni su u iznosu od 15.297.067,43 kuna što iznosi 55,83% ukupnih sredstava s tendencijom daljnjeg rasta. Zbog toga

školama ostaje svake godine premalo prostora za pokriće ostalih materijalnih i financijskih rashoda, a osobito za sredstva koja bi se planirala za stručno usavršavanje i razvoj, a za podizanje standarda škola iznad minimalnog standarda nema nikakvih mogućnosti.

Sredstva za **smještaj i prehranu učenika u učeničkim domovima** bilancirana su u iznosu od 6.300,00 kuna godišnje po učeniku koji koriste usluge učeničkih domova. Navedeni iznos predstavlja 50% cijene programa. Ukupno bilancirana i utrošena sredstva u 2010. godini za ove namjene iznosila su 3.654.000,00 kuna. Ovdje valja upozoriti da se cijena po učeniku nije mijenjala od 2004. godine, a inflacija i rast troškova života su evidentni svake godine što utječe na kvalitetu smještaja i prehrane u učeničkim domovima.

U 2010. godini Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa doznačilo je iznos za prijevoz učenika srednjih škola u visini od 516.045,28 kuna. Navedena sredstva odnose se na potraživanja srednjih škola Osječko-baranjske županije za prijevoz učenika za razdoblje srpanj i kolovoz 2009. godine, te su ista doznačena srednjim školama, a srednje škole su sredstva doznačile prijevoznicima.

12.3. Programi i projekti iznad minimalnog standarda

Budući da se u okviru decentraliziranih sredstava osiguravaju sredstva za tzv. minimalni financijski standard u školstvu, odnosno za ostvarenje temeljnog programa, županije, općine i gradovi trebali bi težiti osiguravanju dodatnih sredstava za podizanje pedagoškog standarda i obogaćivanje programa odgoja i obrazovanja u školama. Iz toga su razloga Programom javnih potreba u školstvu za 2010. godinu osigurana dodatna financijska sredstva u visini 1.028.918,77 kuna kojima je predviđeno poticanje rada s naprednim i darovitim učenicima, financiranje organizacije natjecanja i smotri na županijskoj/međužupanijskoj razini, podupiranje rada strukovnih društava u prosvjeti, podupiranje realizacije ekoloških programa, realiziranje programa ispraćaja maturanata, sufinanciranje projekta obilježavanja Dana sjećanja na žrtvu Vukovara i podupiranje realizacija programa i projekata te drugih aktivnosti u osnovnim i srednjim školama. Za realizaciju navedenih programa utrošeno je 1.028.903,97 kuna.

12.4. Stipendiranje učenika i studenata i dodjela potpora za poslijediplomski studij

Osječko-baranjska županija stipendira učenike i studente od 2002./03. školske odnosno akademske godine, dakle već devetu godinu. Izdvajanje proračunskih sredstava za stipendiranje darovitih učenika i studenata te učenika i studenata koji se obrazuju za deficitarna zanimanja ispunilo je svoju svrhu, na učenike i studente djeluje poticajno jer ih podržava u postizanju visokog prosjeka ocjena, značajnih rezultata na natjecanjima, a veći broj studenata diplomira znatno ranije od predviđenog zakonskog roka nakon čega neki od njih nastavljaju obrazovanje na poslijediplomskom studiju, a velika se većina i zapošljava u Osječko-baranjskoj županiji. U Proračunu 2010. godine za stipendiranje učenika i studenata bilo je predviđeno je 2.200.900,00 kuna, dio za ugovorne obveze iz prethodnih godina, a dio za nove stipendiste od rujna, odnosno listopada 2010. Od toga je iznosa za akademsku godinu 2009./10. u 2010. godini korisnicima isplaćeno ukupno 1.648.500,00 kuna, a od rujna za prva četiri mjeseca za učenike i prva tri mjeseca za studente za 2010./11. godinu isplaćeno je još 549.400,00. U kalendarskoj 2010. godini za stipendije je ukupno isplaćeno 2.197.900,00 kuna.

U školskoj, odnosno akademskoj godini 2009./10. stipendiju je primalo 155 učenika (130 darovitih učenika i 25 učenika koji se obrazuju za deficitarno zanimanje) i 182 studenta (96 darovitih studenata i 86 studenata koji se obrazuju za deficitarno zanimanje). U akademskoj godini 2010./11. do 31. prosinca 2010. stipendiju su primala 63 učenika, od toga 45 darovitih učenika i 18 učenika koji se obrazuju za deficitarno zanimanje. Studenata koji su primali stipendiju bilo je 147, od toga darovitih studenata 39, a studenata koji se obrazuju za deficitarna zanimanja 108.

Osječko-baranjska županija dodjeljuje potpore za poslijediplomski studij od 2002./03. akademske godine. Poslijediplomski studij obrazuje mlade ljude s područja Županije za najvišu razinu znanja bez kojega zasigurno nema napretka u gospodarstvu, ali i u ostalim djelatnostima kao što su

zdravstvo, socijalna skrb, školstvo, uprava i pravosuđe te brojne druge djelatnosti koje zahtijevaju nova znanja i najnovije znanstvene spoznaje.

U Proračunu 2010. godine za potpore za poslijediplomski studij bilo je predviđeno 300.000,00 kuna. Temeljem Natječaja za dodjeljivanje potpora za poslijediplomski studij dodijeljene su potpore i potpisani su ugovori s 83 kandidata kojima je isplaćeno ukupno 299.913,89 kuna.

13. Kultura, šport i tehnička kultura

Skupština Osječko-baranjske županije je na 7. sjednici 18. prosinca 2009. godine donijela Program javnih potreba u **kulturi** na području Osječko-baranjske županije za 2010. godinu. Programom je obuhvaćeno financiranje ustanova kulture kojima je Županija osnivač odnosno suosnivač, a to su Galerija likovnih umjetnosti Osijek, za koju je u 2010. godini izdvojeno 2.686.321,00 kuna za plaće, materijalne, programske troškove i za rekonstrukciju potkrovlja te Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, za koje je u 2010. godini ukupno izdvojeno 11.733.764,37 kuna od toga za plaće, materijalne i programske troškove 11.394.850,00 kuna a za pokrivanje dijela gubitka 338.914,37 kuna.

Započelo je kolektivno pregovaranje sa Sindikatом kulture ali je zbog teške gospodarske situacije teško uskladiti želje korisnika proračuna i mogućnosti osnivača. Županija je pokušavala u financiranje Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku, kao jedno od četiri nacionalna kazališta, uključiti i Ministarstvo kulture no ono se uvijek oglušilo.

Nadalje, Programom su obuhvaćene i javne potrebe u kulturi koje su od posebnog interesa za Županiju, a to su sljedeće manifestacije i memorijali: Festival hrvatske tamburaške u Osijeku, Tamburaški orkestar Osječko-baranjske županije, Đakovački vezovi, Tamburaško društvo "Dora Pejačević" Našice, Memorijal "Franjo Krežma" i Strossmayerovi dani za koje je u 2010. godini izdvojeno 270.000,00 kuna.

U sklopu Programa su i ostale javne potrebe u kulturi za koje je izdvojeno 756.577,00 kuna, a sufinanciraju se putem natječaja koji se raspisuje svake godine. Tako je 6. studenoga 2009. raspisan Natječaj za 2010. godinu i objavljen je u Glasu Slavonije i na web stranicama Županije. Temeljem natječaja donesen je Plan raspodjele sredstava prema Programu javnih potreba u kulturi na području Osječko-baranjske županije. Za iste namjene, 28. listopada 2010. godine, raspisan je natječaj za 2011. godinu te je objavljen u Glasu Slavonije i na web stranicama Županije. Rezultati natječaja bit će poznati početkom 2011. godine.

Sufinancirale su se i djelatnosti udruga građana u kulturi za koje je u 2010. godini izdvojeno 393.000,00 kuna. Ove udruge se također financiraju putem natječaja koji se raspisuje svake godine. Tako je natječaj za 2009. godinu raspisan 6. studenoga 2010. godine i objavljen je u Glasu Slavonije i na web stranicama Županije te je temeljem natječaja donesen Program financiranja programskih aktivnosti udruga od interesa za Osječko-baranjsku županiju u 2010. godini. Za iste namjene raspisan je natječaj za 2011. godinu, 28. listopada 2010. godine, i objavljen je u Glasu Slavonije i na web stranicama Županije. Rezultati natječaja bit će poznati početkom 2011. godine.

Županija je sa 100.000,00 kuna sufinancirala i programsku djelatnost Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku.

Iz navedenog je razvidno da je za kulturu u 2010. godini izdvojeno ukupno 15.939.662,37 kuna.

Skupština Osječko-baranjske županije je na 7. sjednici 18. prosinca 2009. godine donijela Program javnih potreba u **tehničkoj kulturi** na području Osječko-baranjske županije za 2010. godinu. U okviru Programa Županija je za Zajednicu tehničke kulture Osječko-baranjske županije u 2010.

godini izdvojila 939.740,00 kuna. Financirale su se plaće, materijalni troškovi te se sufinancirala "Zimska škola informatike".

Iz Proračuna Osječko-baranjske županije za potrebe **športa** u 2010. godini planirano je i realizirano 3.300.000,00 kn. Za program poticanja i promicanja (ravnomjieran razvoj športa, rad s mladim uzrasnim kategorijama športaša, granski (strukovni) županijski savezi-programске aktivnosti, nositelji kvalitete športa Osječko-baranjske županije, program športsko-rekreacijskih aktivnosti osoba s invaliditetom, program djece predškolske dobi, program športskih aktivnosti studenata, program suorganizacije športskih manifestacija, program nagrada i priznanja, program jednokratne pomoći niže rangiranim nogometnim klubovima i udrugama, za natjecanja i trening itd.) planirano je i realizirano 2.190.000,00 kuna. Za plaće i materijalne troškove Zajednice športskih udruga i saveza Osječko-baranjske županije i materijalne troškove županijskih granskih saveza u 2010. godini planirano je i realizirano 800.000,00 kuna. Za Županijska i Poluzavršna školska športska natjecanja u školskoj godini 2009./2010. planirano je i realizirano 310.000,00 kuna.

14. Obrana i zaštita

I izgradnji sustava civilne obrane, zaštite i spašavanja Županija je u izvještajnom razdoblju posvećivala dužnu pažnju. S ciljem njezinog jačanja poduzet je niz aktivnosti pretežito usmjeren osposobljavanju nositelja ovoga sustava.

U području **civilne obrane** održano je 27 radno-instruktivnih sastanaka s pravnim osobama.

U području **zaštite i spašavanja**, uz brojne stručne i radne sastanke s predstavnicima nadležnih stručnih institucija, upriličeno je i savjetovanje načelnika i gradonačelnika vezano uz pripremu protupožarne sezone. U izvještajnom razdoblju pripremani su temeljni planski dokumenti kojima se uređuje ovo značajno područje djelovanja. Pored toga, nastavljene su aktivnosti u okviru međunarodnog projekta "DRAVIS 2" čiji je cilj unaprjeđivanje međunarodne regionalne suradnje u području pripreme i provođenja zajedničkih aktivnosti zaštite i spašavanja u pograničnom pojasu rijeke Drave sa obje strane granice (Hrvatska, Mađarska).

U svrhu jačanja sustava **zaštite od požara**, uz donošenje potrebnih dokumenata kojima se uređuje ovo područje djelovanja, ulagana su značajna financijska sredstva za osposobljavanje nositelja ove zaštite. Uz sredstva namijenjena županijskoj Vatrogasnoj zajednici koja se obvezno izdvajaju iz Županijskog proračuna temeljem Zakona, Župan je dobrovoljnim vatrogasnim društvima odobravao financijska sredstva za nabavku opreme, sufinanciranje natjecanja vatrogasaca, posebno mladeži, te se podržavaju proslave postojanja pojedinih vatrogasnih društava kojim se dokazuje dugogodišnja tradicija vatrogastva na području Županije jer pojedina društva postoje i više od 100 godina.

2010. godinu karakterizira značajna provjera stvarne osposobljenosti za djelovanje u uvjetima predstojeće opasnosti. Poplava i prijeteći vodeni valovi nabujalih rijeka zahtijevali su puni angažman svih nadležnih službi. Stožer zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije bio je u gotovo kontinuirano zasjedanju. Od 14 sjednica 8 izvanrednih sjednica Stožera bilo je vezano uz poduzimanje mjera **obrane od poplava** odnosno izvanredno stanje obrane od poplava na području Županije. Koordinacija djelovanja sa stožerima jedinica lokalne samouprave, nadležnih službi te ostalih subjekata koji su sudjelovali u aktivnostima vezanim uz provedbu obrane od poplava, kao i permanentno obavještavanje javnosti o svim provedenim aktivnostima i stanju obrane od poplava svakodnevno je angažirala sve Župana, članove Stožera i stručne službe u izvršavanju ovih odgovornih zadaća.

IV. FINANCIJSKA POLITIKA I GOSPODARENJE IMOVINOM

1. Opći financijski okvir i proračunska politika

U okviru ovlasti utvrđenih zakonom i Statutom, župan izvršava te osigurava izvršavanje općih akata predstavničkog tijela, te upravlja nekretninama, pokretninama i rashodima Županije. O izvršavanju Županijskog proračuna i provođenju propisa i općih akata Županije župan izvještava predstavničko tijelo. Stoga se o proračunskoj politici Županijska skupština detaljnije posebno izvješćuje godišnjim izvješćem o izvršenju proračuna za prethodnu godinu i polugodišnjim izvješćem za tekuću godinu pod uvjetima i na način propisan Zakonom o proračunu. U ovome Izvješću izdvojene su opće napomene o proračunskoj politici realiziranoj u financijskom okviru utvrđenom Županijskim proračunom u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2010. godine.

Proračun Osječko-baranjske županije za 2010. godinu donesen je u visini od 344.550.335,00 kuna. Radi prilagodbe proračunske politike raspoloživim sredstvima predložene su dvije izmjene i dopune proračuna, koje je donijela Skupština Osječko-baranjske županije. Prve izmjene i dopune proračuna donesene su na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine kada je proračun određen u visini od 338.387.311,04 kuna, a na 13. sjednici održanoj 30. studenog 2010. godine drugim izmjenama i dopunama, proračun je utvrđen u visini od 314.161.028,57 kuna.

Osim što proračun pokazuje najvažnije ciljeve jedinice samouprave u proračunskoj godini, on služi i kao sustav kontrole prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava. Proračun Osječko-baranjske županije sastavljen je na način da se transparentno može vidjeti na koji se način prikupljaju prihodi, a s druge strane, u posebnom dijelu proračuna, nalazi se odgovor za što će se prikupljena sredstva potrošiti. Uz svaku proračunsku stavku naveden je i izvor financiranja osigurava namjensko trošenje proračunskih prihoda. Još sredinom 2009. godine uvedena je i veća financijska disciplina tako da se, umjesto dotadašnjeg mjesečnog, prešlo na dnevno praćenje prihoda, te su se shodno naplaćenim приходima izvršavale i proračunske obveze, što uvelike smanjuje rizike od nenamjenskog trošenja sredstava. Isto tako, financijski rezultat poznat je svakodnevno.

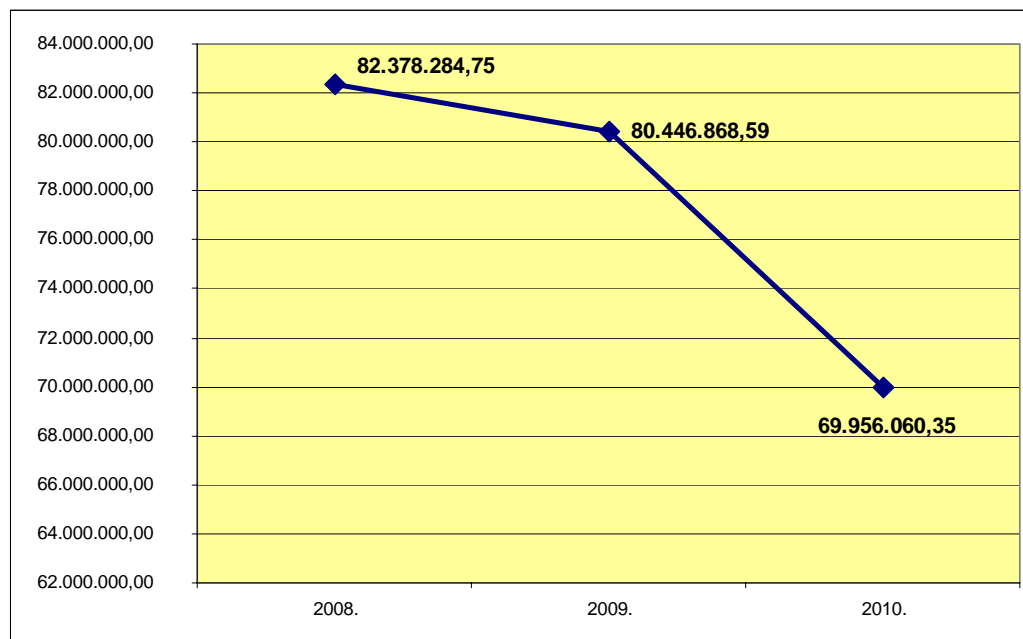
Tijekom fiskalne godine kontrolu trošenja čitavog proračuna obavljaju upravna tijela Županije dok konačnu kontrolu izvršenja proračuna obavlja Državni ured za reviziju, čiji je nalaz za 2010. godinu bio bez primjedbi što govori da je Županija poslovala u skladu sa zakonima i propisima Republike Hrvatske.

Što se tiče prihoda od poreza na cestovna motorna vozila stvorene su pretpostavke za preuzimanje njegove naplate od Porezne uprave. S tim ciljem Služba za javne financije preoblikovana je u Upravni odjel za javne financije u okviru kojeg je osnovan Odsjek za poreze čija je zadaća razrez i naplata i ovog županijskog najizdašnjeg vlastitog poreznog prihoda. Tijekom 2010. godine stvoreni su svi preduvjeti kako bi Županija od 1. siječnja 2011. godine preuzela poslove razreza i naplate poreza od Porezne uprave, što je prihvatila i Skupština na 14. sjednici 21. prosinca 2010. godine donošenjem Odluke o županijskim porezima. Očekuje se da se ovim činom pospješi fiskalna funkcija Županije budući da će se porez razrezivati puno ranije nego do sada, te se omogućava pravodobno i višekratno poduzimanje potrebnih radnji u svrhu naplate potraživanja po toj osnovi.

U sklopu Programa gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske predložen je niz mjera s ciljem poreznog i neporeznog rasterećenja gospodarstva i stanovništva. Jedna od predloženih mjera za porezno rasterećenje građana (ili smanjenje cijene rada) je izmjena stopa poreza na dohodak sa sadašnjih 15, 25, 35 i 45% na 12, 25 i 40%. Budući da je porez na dohodak pojedinačno najveći prihod lokalne i regionalne samouprave (57% prihoda poslovanja), izmjena poreznih stopa dovela je do značajnih promjena u приходima. Istodobno, uz smanjenje stopa poreza na dohodak, predviđeno je i ukidanje dijela poreznih olakšica građanima. Budući da povrat poreza na dohodak obavljaju država, gradovi, općine i županije u različitim omjerima, ovisno o statusu pojedinog područja, ukidanjem poreznih olakšica smanjit će se i visina sredstava koja su ta tijela do sada izdvajala za povrat

preplaćenog poreza. Smanjeni povrati poreza imaju kompenzacijski efekt na smanjenje prihoda, no u našem slučaju kompenzacijski efekt neće imati puni učinak, obzirom da se dio povrata poreza odnosi na područja od posebne državne skrbi koji je pokrivala država. Kako su zakonske izmjene nastupile sredinom 2010. godine, puni financijski efekt osjetit će se tek u 2012. godini jer će tada porez biti smanjen tijekom cijele godine, a ni povrata neće biti za cijelu prethodnu godinu. U 2010. godini porez je smanjen u drugoj polovici godine, a povrati su isplaćeni za cijelu godinu, dok u 2011. godini će porez biti smanjen za cijelu godinu, a povrati će se odnositi samo na prvih šest mjeseci 2010. godine.

U sljedećem prikazu vidljivo je kretanje nenamjenskog dijela poreza na dohodak u razdoblju od 2008.- 2010. godine gdje je vidljiv značajan pad najvećeg nenamjenskog prihoda, najvećim dijelom zbog zakonskih izmjena.

U nastavku se daju ostali nenamjenskih prihoda u istom razdoblju.

Vrsta prihoda/godina	2008.	2009.	2010.
Porez i prizrez na dohodak	82.378.284,75	80.446.868,59	69.956.060,35
Porez na automate	849.900,00	913.700,00	892.691,23
Porez na cestovna motorna vozila	11.791.972,17	11.534.155,62	11.340.947,38
Pristojbe i naknade	1.216.141,52	1.090.894,10	811.102,22
Ostale upravne pristojbe	3.681.182,72	3.105.153,12	2.383.786,86

Bez obzira na ranije navedeno, tijekom 2010. godine blagovremeno su podmirivane obveze vjerovnicima, zajmodavcima, zaposlenicima i poslovnim suradnicima. Redovno su izvršavana plaćanja računa, podmirivanje javnog duga prema rokovima dospijuća, te prijenosi decentraliziranih sredstava proračunskim korisnicima. Izvršavane su redovne mjesečne doznake ustanovama kulture, športa, tehničke kulture te ostalim proračunskim korisnicima. Isplate studentskih stipendija bile su redovite. Sve zakonske obveze Proračuna (Državni hidrometeorološki zavod, Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije, Hrvatski crveni križ) redovito su izvršavane. Unatoč financijskim problemima, dugogodišnji cilj Osječko-baranjske županije u smislu ravnomjernog razvoja cijelog

područja nije narušen i sve pomoći jedinicama lokalne samouprave koje su u Proračunu planirane, izvršene su sukladno Odluci o izvršavanju proračuna za tekuću godinu.

Usprkos fiskalnim problemima koji su se pojavili u 2010. godini, Osječko-baranjska županija je "pažnjom dobrog gospodara" nastojala uspostaviti dnevnu financijsku kontrolu isplata iz Proračuna, a trenutno slobodna sredstva na žiro-računu oročavala je u poslovnim bankama što je donijelo dodatna sredstva u proračun.

2. Osiguravanje dopunskih izvora sredstava

Budući da sredstva Županijskog proračuna nisu dostatna za ostvarivanje planiranih projekata i zadovoljavanje utvrđenih potreba, župan je nastojao pokretanjem odgovarajućih inicijativa i aktivnosti osigurati dopunska sredstva kojima bi se uvećao fiskalni kapacitet Županije, odnosno raspoloživa masa sredstava za te namjene. U tom cilju pokretane su aktivnosti udruživanja sredstava s jedinicama lokalne samouprave na području Županije za određene projekte, aktivnosti suinvestiranja određenih projekata s državnim i paradržavnim tijelima, aktivnosti osiguravanja sredstava iz međunarodnih izvora te dopunskih sredstava iz Državnog proračuna.

2.1. Udruživanje sredstava

U ostvarivanju projekata od regionalnog interesa Županija je nastojala povezati interese više jedinica lokalne samouprave na njezinom području te Države odnosno odgovarajućih državnih tijela i institucija. U financijskom smislu, Županija je poticala odnosno prihvaćala inicijative za udruživanjem sredstava čime su osiguravana dostatna sredstva za izvršenje odnosnog projekta.

Na ovaj način u 2010. godini udružena su sredstva s vanjskim izvorima u visini od **4.774.621,88** kuna prikazana u sljedećoj tablici:

Izvor sredstava	Plan	Realizacija	Namjena
Središnja agencija za financiranje programa i projekata europske unije	144.613,25	144.613,25	Međunarodna suradnja - Klaster jabuka
Jedinice lokalne samouprave na području Županije	300.000,00	315.418,61	Udruživanje sredstava za Program održavanja građevina detaljne melioracijske odvodnje temeljem sporazuma s jedinicama lokalne samouprave. Sredstva se udružuju s Hrvatskim vodama (multiplikacija uplaćenih sredstava u omjeru 1:10).
Gradovi, općine, Cesting d.o.o., Županijska uprava za ceste, Hrvatske autoceste	578.000,00	292.000,00	Udruživanje sredstava za izradu topografskih karata. Sredstva se udružuju s Državnom geodetskom upravom.
Hrvatske vode, jedinice lokalne samouprave i trgovačka društva	200.000,00	0,00	Za projektnu dokumentaciju za NAPNAV
Državni proračun - Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	2.891.000,00	2.497.498,40	Udruživanje sredstava za subvenciju kamata za kredite poljoprivrednika, malih i srednjih poduzetnika. Uz ministarstva u subvenciji kamatne stope sudjeluju jedinice lokalne samouprave i Županija.
Državni proračun - Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti	1.500.000,00	1.172.540,95	
Tekuće pomoći iz gradskog proračuna - za kamate	350.000,00	302.550,67	

Državni proračun - Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija	50.000,00	50.000,00	Za djelovanje Savjeta za europske integracije
Državni proračun - Dravis II.	7.000,00	0,00	Međunarodni projekt Dravis II.
UKUPNO	6.020.613,25	4.774.621,88	

Napomena: U tablici su prikazana samo sredstva koja su udruživana putem Županijskog proračuna, dakle, bila su stavka unutar njega.

2.2 Sufinanciranje projekata

Izvan modela udruživanja putem Županijskog proračuna, a dijelom i osloncem na tako udružena sredstva, osiguravano je financiranje projekata od značaja za Županiju iz vanjskih izvora.

Zahvaljujući zahtjevima i nominacijama Osječko-baranjske županija ulažu se znatna sredstva u školske objekte izvan Proračuna Osječko-baranjske županije putem Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i Agencije za obnovu osječke Tvrde.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa ulagalo je izradu projektne dokumentacije za dogradnju Medicinske škole Osijek. Za navedenu dogradnju osigurana su sredstva iz Programa Svjetske banke prema Sporazumu s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa na način da Ministarstvo osigurava 75% sredstava, a Osječko-baranjska županija 25% sredstava od ukupno planirane vrijednosti u visini 13.500.000,00 kuna. Također su za dogradnju OŠ Miroslava Krleže Čepin osigurana sredstva iz Programa Svjetske banke prema Sporazumu s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa na način da Ministarstvo osigurava 75% sredstava, a Osječko-baranjska županija 25% sredstava od ukupno planirane vrijednosti u visini 13.500.000,00 kuna.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva putem CEB programa uložilo je sredstva u vrijednosti 2.800.000,00 kuna za izgradnju športske dvorane OŠ Gorjani u Gorjanima.

Posebnu skrb Osječko-baranjska županija posvećuje brizi o spomeničkoj baštini. Do sada su ulagana sredstva u obnovu školskih objekata u Tvrđi: manje zgrade Ekonomske i upravne škole Osijek, III. gimnazije Osijek, II. gimnazije Osijek i Glazbene škole Franje Kuhača Osijek, gdje je ostvarena suradnja s Agencijom za obnovu osječke Tvrde. U tijeku su radovi na obnovi fasade i stolarije veće zgrade Ekonomske i upravne škole Osijek, ukupne vrijednosti 2.200.000,00 kuna, s tim što Agencije za obnovu osječke Tvrde sufinancira iznos od 300.000,00 kuna te financira rasvjetu fasade u iznosu 45.000,00 kuna.

Kako je vidljivo iz prethodne tablice, temeljem zaključenih ugovora, Županija je i u ovoj godini uz svoja sredstva vezala sredstva jedinica lokalne samouprave s područja Županije, te državnih institucija. Za financiranje projekta katastarske izmjere poljoprivrednog zemljišta općine, gradovi i Županija svoja sredstva udružuju sa sredstvima Državne geodetske uprave, a za Program održavanja građevina detaljne melioracijske odvodnje uz udružena sredstva lokalne samouprave i Županije vezuju se sredstva Hrvatskih voda.

3. Javna nabava

Radi nabave robe, usluga i radova sukladno posebnim odlukama i planskim dokumentima Županijske skupštine, u visini predviđenoj Županijskim proračunom, a pod uvjetima i na način utvrđenim posebnim odlukama te Odlukom o izvršavanju Proračuna, Župan je tijekom izvještajnog razdoblja sukladno propisima o javnoj nabavi tri puta mijenjao odnosno dopunjavao Plan nabave Osječko-baranjske županije za 2010. godinu, donio 25 rješenja (8 rješenja o početku postupka javne

nabave, 13 rješenja o odabiru najpovoljnije ponude, 2 rješenja o poništenju postupka javne nabave, 1 rješenje o izmjenama rješenja o početku postupka javne nabave i 1 rješenje o stavljanju izvan snage rješenja o početku postupka javne nabave), od kojih se na škole odnosi 16 rješenja (3 rješenja o početku postupka javne nabave, 10 rješenja o odabiru najpovoljnije ponude, 1 rješenje o poništenju postupka javne nabave, 1 rješenje o izmjenama rješenja o početku postupka javne nabave i 1 rješenje o stavljanju izvan snage rješenja o početku postupka javne nabave), a na Županiju za vlastite potrebe 7 rješenja (4 rješenja o početku postupka javne nabave, 2 rješenja o odabiru najpovoljnije ponude, 1 rješenje o poništenju postupka javne nabave i 1 ugovor o uslugama iz dodatka IIB Zakona o javnoj nabavi - zaštitarske usluge).

Također, donio je Rješenje o početku postupka javne nabave male vrijednosti za izradu projektne dokumentacije glavni projekt - sustav navodnjavanja PI Osijek, te je u istom postupku donio odluku o odabiru najpovoljnije ponude (U sklopu provedbe Nacionalnog programa navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama (NAPNAV) Hrvatske vode i Osječko-baranjska županija zaključile su Ugovor o sufinanciranju projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije, Program navodnjavanja Osječko-baranjske županije, kojim su utvrđeni iznosi sredstava za sufinanciranje izrade Idejnog i glavnog projekta Sustava navodnjavanja Poljoprivrednog instituta Osijek (210 ha), u ukupnom iznosu 200.000,00 kn. Navedeni iznos Županija osigurava na način da je s Poljoprivrednim institutom Osijek sklopila Ugovor o osiguravanju sredstava za izradu projektne dokumentacije u iznosu 50% Hrvatske vode (100.000,00 kn) i 50% Poljoprivredni institut (100.000,00 kn), te se obvezala da će, u skladu s osiguranim sredstvima, kao javni naručitelj provesti postupak javne nabave).

U razdoblju od 1.srpnja 2010. godine do 31. prosinca 2010. godine provedeno je 6 postupka javne nabave putem otvorenog postupka javne nabave, od kojih je jedan poništen, jedan postupak je proveden putem pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave jer u prethodnom otvorenom postupku nije dostavljena niti jedna ponuda i jedan postupak proveden je po pravilima posebne primjene Zakona o javnoj nabavi, tj. po pravilima za usluge iz dodatka II B (zaštitarske usluge).

Kroz provedene postupke javne nabave u 2010. godini od planiranih 28.526.688,46 kuna utrošeno je 20.607.899,65 kuna, čime je ostvarena ušteda od 7.918.788,81 kune.

4. Upravljanje i raspolaganje imovinom Županije

Imovinu Županije, uz prikazana financijska sredstva čine i nekretnine u njezinom vlasništvu te imovinska prava, pretežito u odnosu na trgovačka društva kojih je su/vlasnik. Njima je Županija upravljala i raspolagala pažnjom dobrog gospodara.

Županija u svom vlasništvu ima **poslovne prostore** smještene u 17 zgrada u Osijeku, Valpovu i Belom Manastiru, ukupne površine 18.925,30 m². Od toga županijska politička i upravna tijela te pravne osobe putem kojih se izvršavaju funkcije Županije (Zavod za informatiku, Zavod za prostorno uređenje i Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije te Regionalna razvojna agencija) koriste 7 zgrada ukupne površine 6.581,94 m². U izvještajnom razdoblju ulagana su sredstva u njihovu adaptaciju. Nastavljajući Projekt uređenja poslovnog prostora u Županijskoj 4, u rujnu je dovršena posljednja IV. faza Projekta uređenja poslovnog prostora u Županijskoj 4 (uređenje i opremanje Velike vijećnice) vrijedna 629.801,82 kn.

Temeljem Zakona o vodama **građevine detaljne melioracijske odvodnje** na području Županije su njezino vlasništvo. Postupajući u skladu s navedenim zakonskim odredbama, kao i odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, u izvještajnom razdoblju Župan je prihvaćao prijedloge ugovora o pravu služnosti. Pravo služnosti Županija je dala Plinacro d.o.o. Zagreb i HEP Plinu d.o.o. Osijek, a u svrhu izgradnje različitih infrastrukturnih plinskih objekata. Prepoznajući važnost i značaj izgradnje pojedinih takovih objekata pravo služnosti i pravo građenja su

davana bez naknade. Prepoznajući važnost i značaj izgradnje pojedinih takovih objekata pravo služnosti i pravo građenja, navedena prava su davana bez naknade.

U svezi s promjenama koje se odnose na vlasništvo odnosno suvlasništvo Županije u **trgovačkim društvima** nastale tijekom izvještajnog razdoblja, prema stanju na dan 31. prosinca 2010. utvrđeno je da:

- u navedenom razdoblju nije bilo novih postupaka u privatizaciji trgovačkih društava u suvlasništvu Osječko-baranjske županije,
- u postupku privatizacije trgovačkih društava vodnog gospodarstva Vuka d.d.Osijek, Odvodnja d.d. Darda te Karašica-Vučica d.d. Donji Miholjac otpлата dionica obavlja se prema utvrđenoj dinamici. Tako su u 2010. godini dioničari Vuka d.d. Osijek obročno uplatili 98.614,84 kuna, jednokratno 120.912,36 kuna, dioničari Odvodnja d.d. Darda obročno su uplatili 35.948,32 kuna, a jednokratno 35.948,32 kuna, te dioničari Karašica-Vučica d.d. Donji Miholjac ukupno obročno uplatili 164.857,58 kuna. Tijekom cijelog ovog razdoblja nije bilo zakašnjenja u otpлатi zbog kojih bi se raskidali osnovni ugovori o prodaji dionica,
- u protekloj 2010. godini udjeličari tvrtke Cesting d.o.o. Osijek obročno su uplatili 585.444,38 kuna dok je jednokratno uplaćeno 36.818,69 kuna.

Izvješću valja pridodati i podatak da je kroz **tekuće održavanje poslovnog prostora, službenih automobila i opreme** Županije u 2010. godini utrošeno 726.652,16 kn (održavanje poslovnog prostora 446.042,34 kn, održavanje opreme 146.799,60 kn, održavanje prijevoznih sredstava utrošeno je 133.810,22 kn.). Većinu materijala i dijelova namještenci Službe za zajedničke poslove Županije sami su ugradili u objekte, vozila ili opremu.

Pored toga, vođeni su i postupci namirenja financijskih potraživanja putem 6 **ovršnih predmeta** koje je pokrenula Županija kao ovrhovoditelj radi naplate svojih potraživanja (naknada troškova provedene analize i superanalize ispravnosti prehrambenih proizvoda, koncesija za vađenje šljunka i pijeska, te zakup poslovnog prostora, naplata iznosa na ime parničnog troška), pri čemu se ukazuje na poteškoće naplate tražbina Županije budući da ovršenici ne posjeduju kako pokretnu, tako ni nepokretnu imovinu, niti novčana sredstva na otvorenim računima kod banaka. Stalnim praćenjem imovine ovršenika, Županija kao ovrhovoditelj može predložiti promjenu sredstava i predmeta ovrhe.

V. ZAKLJUČAK

Djelovanje županijskih tijela, pa tako i župana, ograničeno je djelokrugom rada i nadležnostima županije utvrđenih Ustavom i zakonima. Ustavom je utvrđena nadležnost jedinica područne (regionalne) samouprave tako da one obavljaju poslove od područnog (regionalnog) značenja, a osobito poslove koji se odnose na školstvo, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu te planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, što je ponovio i Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi 2001. godine. Resornim zakonima su, međutim, djelokrug rada i nadležnosti uređeni na način da su ovi poslovi, u pravilu, podijeljeni između države, županije i jedinica lokalne samouprave. U tim okvirima županija je značajno ograničena u postupanju. Ona, jednostavno, nema na raspolaganju ovlasti, mehanizme i sredstva kojima bi značajnije utjecala na stanje u pojedinom području. Ove napomene ukazuju na okvir postupanja i župana u odnosu na područja naznačena Ustavom.

No, ni postupanje Župana nije moguće, pa ni dopustivo, promatrati izvan okvira vremena i prostora u kome djeluje. Upravo stoga, izvan naznačenih okvira propisanih nadležnosti Župan se nije odricao prava inicijative i pokušaja da dogovaranjem i uvjeravanjem nadležnih tijela, političkim lobiranjem ili pritiskom upozori na stanje u određenim područjima odnosno predloži načine rješavanja određenih problema. Podrobniji podatci o ovom postupanju dani su u prikazu postupanja po područjima djelatnosti.

Djelovanje izvršnih i upravnih tijela Županije u razdoblju na koje se odnosi ovo Izvješće, odvijalo se u pogoršanim gospodarskim i financijskim uvjetima što se višestruko odražavalo i na djelovanje županijskih tijela. Negativni trendovi najmarkantnije se iskazuju smanjenjem ostvarenih prihoda, s jedne strane, odnosno povećavanju zahtjeva za socijalnim pomoćima, s druge. Oba ova podatka govore o financijskom stanju stanovništva odnosno smanjivanju mogućnostima lokalne i područne samouprave da odgovore svojim zadaćama vezanim uz njihov fiskalni kapacitet. Ova je Županija višekratno upozoravala na nužnost reforme teritorijalne samouprave u Republici Hrvatskoj koja bi podrazumijevala osiguranje fiskalnog kapaciteta koji toj samoupravi omogućavao izvršavanje zadaća koji proizlaze iz njezinog ustavnog položaja. No i racionalizacija sustava teritorijalne samouprave tek djelomično može poboljšati stanje. Ključni odgovori ipak leže u pokretanju gospodarskih aktivnosti kao preduvjeta prevladavanja gospodarske i financijske krize.

Polazeći od spoznaje da je jedino razvojem moguće nadvladati krizu, Župan odgovor na niz otvorenih pitanja vezanih uz sve više nezadovoljavajuće i neodrživo stanje u kojem se nalazi ovaj dio Republike Hrvatske vidi u nužnosti definiranja nove politike regionalnog razvoja. Ova politika, oblikovana prema europskim iskustvima, snažno naglašava institucijsku osposobljenost za njezinu provedbu. Prepoznajući nadolazeće uvjete djelovanja lokalne, a osobito regionalne samouprave u odnosu na razvojne projekte koje podupire Europska unija i Osječko-baranjska županija se nastojala samoorganizirati. Aktivnosti koje su slijedile iz ovog temeljnog usmjerenja pružaju se u tri pravca:

- aktivnosti utvrđivanja vizije i strategije razvoja
- aktivnosti institucionalnog osposobljavanja
- aktivnosti osiguranja potrebnih financijskih sredstava.

U okviru zadaća prve skupine aktivnosti, nakon definiranja prostornih okvira razvoja, prilagodbom Prostornog plana Županije, s ciljem utvrđivanja jasne vizije razvoja Osječko-baranjska županija je među prvima u Hrvatskoj pristupila izradi i donošenju Županijske strategije razvoja. Predstoji dovršenje postupka oblikovanja Akcijskog plana kojim treba osigurati operacionalizaciju i provedbu utvrđenih strategijskih smjernica. No, i ovdje je prisutan problem ograničenja koja proizlaze iz okvira propisane nadležnosti županije, dakle i nemogućnosti utjecaja Županije na najznačajnije investicijske odluke koje su od presudnog utjecaja na njezin razvoj.

U sklopu druge skupine aktivnosti, valja podsjetiti da je svoju institucionalnu osposobljenost Osječko-baranjska županija gradila racionalnim oblikovanjem svog upravnog ustrojstva, uspostavljanjem mehanizama uključivanja šireg kruga zainteresiranih i stručnih institucija i pojedinaca u postupke pripreme dokumenata i svoga odlučivanja te osnivanjem pravnih osoba kojima je povjeravala određene razvojne funkcije.

I u ovom razdoblju Župan je nastavio graditi poluge djelovanja u pripremi, odlučivanju i provođenju donesenih odluka, ali i produbljivati odnose s okruženjem u kojem župan djeluje. U prvom dijelu, Župan je osnivanjem radnih tijela osigurao stručnu potporu šireg kruga stručnjaka u praćenju stanja, pripremi i razmatranju prijedloga te osigurao uredno funkcioniranje sustava upravnih tijela Županije. U drugom je brojnim kontaktima uspostavio, održavao i pospješivao veze i odnose s državnim tijelima, tijelima jedinica lokalne samouprave na području Županije, drugim županijama osobito obuhvaćenih područjem Panonske regije, regionalnim jedinicama drugih država, vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina na području Županije, socijalnim partnerima u okviru Gospodarsko-socijalnog vijeća i, dakako, građanima i javnošću općenito.

U tom okviru bilo je nužno nastaviti graditi metodologiju pripreme i donošenja odluka te način komuniciranja s predstavnicima političkih stranaka, vijećnicima i predstavnicima klubova vijećnika te dužnosnicima Skupštine, kao i Skupštinom u cjelini. Stabilizaciji toga sustava nesporno pridonosi i usklađeno djelovanje i suradnja Skupštine kao predstavničkog te Župana sa suradnicima kao izvršnog tijela, uz potporu upravnih tijela Županije. To je omogućilo i pravodobno izvršavanje svih obveza prema Skupštini, odnosno uspješno djelovanje Skupštine. S tim ciljem poduzimane su mjere jačanja organizacijske, informacijske i obrazovne osposobljenosti županijske uprave za funkcije upravljanja funkcioniranjem i razvojem Županije. Tijekom 2010. godine redizajnirana je

makroorganizacija upravnih tijela, njihovo unutarnje ustrojstvo i odnosi koji se unutar njih uspostavljaju. Ustrojstvo je prilagođeno aktualnim potrebama upravljanja funkcioniranjem i razvojem Županije. Usklađivanje njihova djelovanja osigurava Župan. Nastavljene su i aktivnosti stručnog osposobljavanja te dogradnje metodologije rada, čija kvaliteta će početkom 2011. godine biti potvrđena certifikacijom županijskog sustava upravljanja po metodologiji međunarodnog standarda ISO 9001:2008.

Procjenjujući da je ljudski kapital presudan u oblikovanju i provođenju razvojne politike, unatoč financijskim problemima Županijskog proračuna, Županija nastavila financijski podupirati osposobljavanje ljudskih potencijala razvoja stipendiranjem učenika, studenata i potporama poslijediplomcima, s prihvaćanjem inicijative na proširenje ovih aktivnosti i na područje kreditiranja. Otvorenom problemu nezaposlenosti i zapošljavanja, županija se nastoji suprotstaviti i predstojećim uključivanjem u Projekt lokalnog partnerstva za zapošljavanje.

U okviru treće skupine aktivnosti valja ponovo upozoriti da financijski kapacitet Županije ne omogućava značajniji utjecaj na gospodarska kretanja. Stoga su, sukladno aktima i programima koje je prihvatila Skupština, poduzimane mjere jačanja konkurentnosti investicijskog okruženja, poticanja poduzetništva, poticanja i sufinanciranja manjih razvojnih projekata, osobito u području poljoprivrede. Ovome valja pridodati i mjere programske i organizacijske naravi kako je to u ovom Izvješću prikazano. Posebno je važno istaći i usmjerenja vezana uz informacijsko osposobljavanje u procesu jačanja konkurentnosti investicijskog okruženja te dovršavanje priprema za početak izgradnje prostornog informacijskog sustava Županije GIS informatičkom tehnologijom kao podloge kvalitetnog odlučivanja.

U tim i takovim uvjetima Osječko-baranjska županija je nastojala brigom dobrog gospodara očuvati vrijednost raspoloživih sredstava - njihovim stavljanjem u funkciju kojima su proračunom namijenjena odnosno oročavanjem u vremenu do njihova iskorištenja. Sve svoje financijske obveze Županija je pravodobno izvršavala i time osiguravala funkcioniranje sustava za koji je nadležna i odgovorna te pridonosila stabilizaciji platnog odnosno financijskog sustava.

Snaženju toga sustava pridonosila je i suradnja Županije s jedinicama lokalne samouprave kako u dogovaranju i izvođenju zajedničkih projekata, za koje su nerijetko udruživana i sredstva, tako i u organizacijskoj i financijskoj potpori Županije lokalnim projektima.

Ocjenjujući da su najznačajniji vanjski izvori sredstava namijenjenih razvoju, pored onih iz Državnog proračuna, sredstva europskih fondova, Županija je vlastitim osposobljavanjem u apliciranju i provedbi projekata uspjela privući značajna europska sredstva što je u odnosu na ovo pitanje svrstava u najuspješnije Županije u Hrvatskoj.

U svemu tome Županija je nastojala osigurati punu otvorenost postupanja svojih tijela prema javnosti. U tom sklopu treba promatrati i napore razvoja informacijskog sustava, otvorenost informacijskih baza, javnost postupaka odlučivanja uz osiguravanje participacije stručne i opće javnosti, javnost postupaka javne nabave uz poštivanje zakonitosti koju opetovano potvrđuje i državna revizija svojim izvješćem.

Na tim osnovama Župan sa suradnicima nastavlja djelovati u ostvarivanju zakonom, općim aktima i aktima županijske skupštine utvrđenih zadaća. S ciljem utvrđivanja jasne vizije razvoja Županije predstoji rad na razradi i provedbi Županijske strategije i s tim povezanih dokumenata planske naravi, jačanje konkurentnosti županije odgovarajućim mjerama informacijske i druge promidžbe, jačanje osposobljenosti i pospešivanje sustava pripreme i apliciranje te provedbe razvojnih projekata za koje se sredstva osiguravaju iz domaćih i međunarodnih fondova, oblikovanjem, poticanjem i provedbom razvojnih projekata kojima se jača prometna povezanost Županije, stvaraju i poboljšavaju uvjeti razvoja gospodarstva u gospodarskim i poslovnim zonama, stvaraju potrebne pretpostavke racionalnog korištenja poljoprivrednog zemljišta te ostvaruju drugi ciljevi usmjereni jačanju gospodarske osnove Županije i potpunijem zadovoljavanju životnih potreba njezinih stanovnika.

Dakako, da je ova usmjerenja i ciljeve moguće polučiti tek kvalitetnim i usklađenim djelovanjem svih županijskih tijela u okvirima općih gospodarskih kretanja u Županiji i Republici Hrvatskoj te djelokruga rada i nadležnosti kao i financijskih mogućnosti Županije. Svoj prilog tome odgovorno će davati Župan sa suradnicima i upravnim tijelima usklađeno djelujući sa Županijskom skupštinom u granicama njihovih odgovornosti.

Klasa: 022-04/11-02/1

Urbroj: 2158/01-01-02-11-2

Osijek, 25. veljače 2011.

Župan

dr.sc. Vladimir Šišljagić, v.r.